

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 195 Ft

XX. évfolyam 11. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2013. november

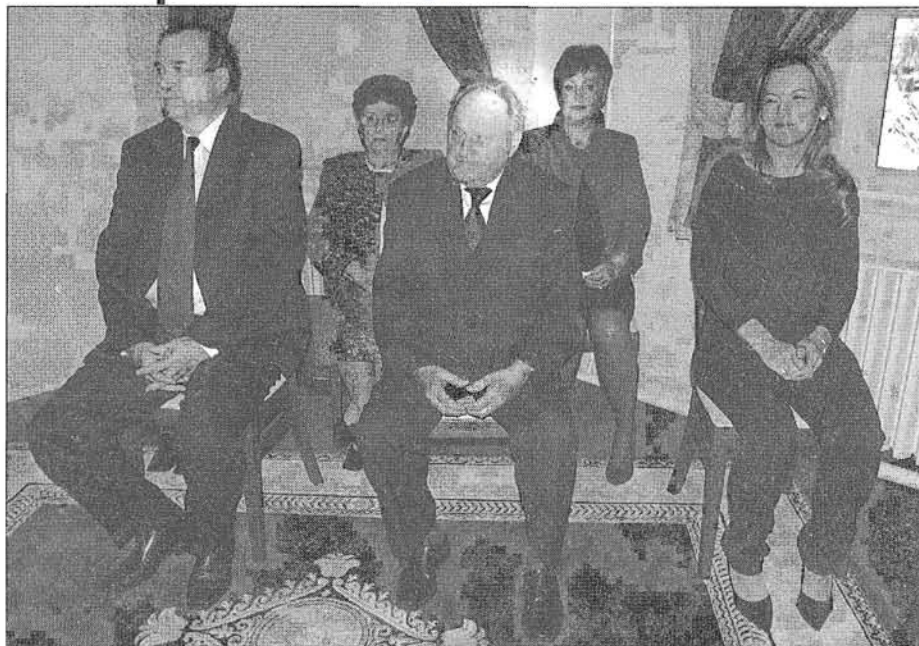
A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

4. IN MEMORIAM: Zeőke Gabriella

Ünnepi testületi ülés október 23-án

Az október 23-i Nemzeti Ünneplés tiszteletére összehívott Képviselő-testületi ülés keretében helyi kitüntetések átadására került sor.

„Gyomaendrőd díszpolgára”

Kovács Imre 1913. március 10-én született Alcsúton. A két világháború közti népi mozgalom kiemelkedő alakja, népi író, később parasztpárti politikus, aki a Magyar Kommunista Párt hatalomátvétele előtt emigrált.

Apja, Kovács Imre gyomai kálvinista szabad parasztkészarmazottja, fiatalon elhunyt. Anyja, Kék Karolina Mária bognármester lánya volt az uradalomban.

1980. október 27-én New Yorkban elhunyt.

Gyomaendrődért emléklapok kiegészítésével:
Dr. Palya József 1937. szeptember 18-án született Jászalsószentgyörgyön.

1967. november 8-án kezdte a munkát az Endrőd Központi Rendelőben. A körzeti orvosi munka mellett éveken keresztül ellátta a bölcsődei orvosi teendőket is.

Az eltelt évek alatt munkája elismeréséért 1967-ben Megyei Tanácselnöki Dicséretet, 1977-ben a Vöröskereszt Munkáért kitüntetés bronz fokozatát és 1989-ben a Minisztertanács Kiváló Munkáért kitüntetését kapta.

1967 óta folyamatosan dolgozott, az elmúlt év végéig. Munkáját a jó munkahelyi, és a segítőkész, nyugodt családi légkör megkönynyítette, ezért tudott egyéb, a közösség érdekében végzett feladatokat is ellátni.

A 45 évnyi munka igazi eredménye a volt betegek iránta érzett kifejezett tisztelete, megbecsülése és ragaszkodása.

A Gyomaendrőd Zenebarátok Kamarakórusa

A Kamarakórust 1996-ban alapította Hunya Alajosné nyugalmazott zeneiskolai igazgató a volt növendékeiből.

A kórus az eltelt évek során a város kulturális arculatának meghatározó eleme lett. Városunk lakossága ismeri, szereti és várja a már megszokott rendszerességgel visszatérő programjaikat: a diplomáinkban rendezett ünnepi hangversenyeket, a városi rendezvények ünnepi műsorainak bemutatott előadásokat.

Gazdag, változatos repertoárjukkal mindig meglepi a hallgatókat. Sok örömet szereznek a szőlőmunka tisztaságával, az előadás érzelmileg hitelességével, a kórusművek szakmailag is magas szintű tolmácsolásával.

Szakmai elismerésként a 2003-as kórusminősítőn bronz fokozatot kaptak, majd a 2009-ben a „Szülőföldünk, Békés megye” rendezvény-sorozatban karnagyuk Gecseiné Sárhegyi Nóra vezetésével arany minősítést szereztek.

A kamarakórus egész tevékenysége városunkat szolgálja. Példa arra, hogy egy közösség maga erejével, tehetségével a szülőhely kulturális életében meghatározó szerepet tud betölteni, a hazai és nemzetközi kapcsolataival pedig a város jó hírnevét is gyarapítja.

9. Az endrőd di kulák emlékmű születése - 2010-2013

20. Az 1956-os forradalom ünneplése Gyomaendrődön

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Negyven éve érettségiztek

2013. október 12-én találkozót szerveztek a Kiss Lajos Gimnázium – ma Gyomaendrődi Kner Imre Gimnázium és Kollégium - 1973-ban végzett egykori diákjai. A cipőipari szakközépiskolai osztály osztályfőnöke néhai Csüllög Ferenc tanár úr volt. A 40 éve érettségizett 29 tanuló közül sajnos ma már csak 22-en élnek. A találkozón résztvevő 12 öregdiák az iskola előtt, majd az osztály valamikori tantermében köszöntötte egymást, azt követően pedig a Fészek Panzióban, vacsora mellett folytatták a nosztalgiaást.

Első sor: Varga Klára, Urbán Jánosné (Bíró Mária), Csik Erzsébet, Borbíró Imréné (Szenczi Teréz), Bere Józsefné (Takács Ida)

Második sor: Dinya Béláné (Oláh Erzsébet), Gyalog László, Orovecz Ferenc, Németh Istvánné (Bíró Rózsa), Korcsok Istvánné (Mészáros Margit), Gyalog Irén
a képről hiányzik: Nagy Etelka

Dankó Béla országgyűlési képviselő sajtóközleménye

A dévaványai és gyomaendrődi helytörténeti gyűjtemény is támogatásban részesül.

A települési önkormányzatok által fenntartott muzeális intézmények 2013. évi szakmai támogatására kiírt pályázat eredményei megszülettek - tájékoztat Dankó Béla országgyűlési képviselő.

A helyi önkormányzatok, által fenntartott muzeális intézmények szakmai fejlesztésének támogatására, a 2013. évben rendelkezésre álló keretösszeg minden eddiginél magasabb, 300 millió Ft, ami közel a duplája a tavalyi költségvetési támogatásnak - mondta el Dankó Béla. - Így ez egy hosszú távú változásokat előidéző szakmai program, melynek sikeres és következetes végrehajtása a teljes magyar múzeumi hálózat munkáját befolyásolja, és jelentősen hozzájárul a kulturális vidékfejlesztéshez.

A települési önkormányzatok által fenntartott muzeális intézmények szakmai támogatásának 2013. évi szabályairól szóló 40/2013. (VI. 7.) EMMI rendelet állandó kiállítások előkészítésére, létrehozására, teljes körű felújítására vagy korszerűsítésére, illetve közérdekű muzeális gyűjtemények és kiállítóhelyek esetében – a fentiekben túl - infrastrukturális fejlesztésre biztosított pályázati lehetőséget.

Idén összesen 68 pályázat érkezett a kiírásra. A Kultúráért Felelős Államtitkárság alapvető szándéka volt minél több pályázót támogatásban részesíteni, így 57 muzeális intézmény támogatását hagyta jóvá.

A minőségi kultúra támogatása a Nemzeti Együttműködés Kormányára számára kiemelt feladat, így nagy örömmel fogadtuk, hogy Békés megye 2. számú választókerületében a Dévaványai Bereczki Imre Helytörténeti Gyűjtemény infrastrukturális fejlesztésre 2 000 000 Forint, illetve a Gyomaendrődi Endrődi Tájház és Helytörténeti Gyűjtemény állandó kiállítás fejlesztésére szintén 2 000 000 Forint támogatásban részesült - tájékoztatott Dankó Béla országgyűlési képviselő.

Idősek sétahajó kriánduláson

A Gyomaendrődi Idősekért Alapítvány az Idősek Világnapja alkalmából sétahajó kirándulást szervezett a festői szépségű Hármas-Körösön 2013. október 3. napján.

A hajó az endrődi közúti hídtól indult. Az út során az idősek jókedvű nótázással töltötték az időt miközben gyönyörködtek az őszi tájban. Az alapítvány minden résztvevő számára kemencében sült friss szilvalekváros kelt kiflivel kedveskedett, amelyet a Térségi Szociális Gondozási Központ Ószikék Idősek Otthonának udvarán sütöttek az intézmény munkatársai.

A Gyomaendrődi Idősekért Alapítvány kuratóriuma

GYOMAENDRŐDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

Ház eladó Endrődön, Temető út 14. sz. Érdeklődni lehet: Temető út 5. sz. alatt.

Közösségért végzett munka kitüntetésének átadása

2013. szeptember 27-én már kora reggel lázas előkészületek folytak a Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatánál, ahol aznap délután 14 órai kezdettel két személyt (egy roma és egy nem roma) tüntetett ki Önkormányzatunk. Az ünnepségen kitüntettük Burai György Józsefet, aki a fiatalokat összefogja, sportolásukat szervezi, és ezt mind díjmentesen teszi. A másik kitüntetett Jambrik József, aki a közösségi ház karbantartásában segít. A kitüntetéseket Várfi András poigármester és Szécsi Zsolt elnök adták át. Még ezen a napon délután 16 órától szeptemberi mulatság vette kezdetét, ahol sok gyermek és szülő érezte jól magát.

Farkas Sándorné

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület október hónapban

Október hónap általában eseménydús programokkal szolgál a város és a Képviselő-testület számára.

Városi programok közül néhány:

- Október 5-6-án került sor a Magyarországi Baromfi Fajtaklubok V. Szakmai Napja és a gyomai kitenyésztésű Magyar Atosex Tyúkgalamb Fajtaklub bemutatójára a Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Intézetben
- 2013. október 5-én került sor a Gyomaendrődi Őszi Tárlat megnyitójára a volt endrődi könyvtár helyén. Megnyitó beszédét mondott Dr. Pataj Pál.
- Október 13-án vette kezdetét a Határ Győző emlékévé a költő 100. születésnapjának tiszteletére
- A Gondozási Központ szervezésében, egységenként rendezték meg az idős emberek köszöntését az Idősek Hónapja program keretében
- Az Október 23-iki Nemzeti ünnep központi rendezvénye a gyomai városrészen volt. Ünnepi beszédet mondott Körmen-di Gyula, a Kovács Imre Társaság elnökségi tagja. A színvo-nalas műsort az idei évben a Bethlen Gábor Szakképző Iskola és Kollégium adta.
- A díszpolgári cím, illetve a Gyomaendrődért emléklapok átadására a Járási Hivatal dísztermében került sor, ünnepi képviselő-testületi ülés keretében. Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete Kovács Imre író, politikus részére posztu-musz díszpolgári címet adományozott, míg Gyomaendrődért kitüntetett emléklapokat vehetett át Dr. Palya József nyugal-mazott háziorvos és a Gyomaendrődi Zenebarátok Kamara-kórusa.
- Október 24-én került átadásra az endrődi Népligetben az a kerékpáros gyakorló-pálya, amelyet városunk önkormányzata alakított ki a gyermekek KRESZ tudásának fejlesztésére

Október 16-án rendkívüli ülés keretében került sor a Gyomaközszolg Kft. társasági szerződés módosítására, melynek oka a hulladékról szóló törvény és az ahhoz kapcsolódó szabályo-zás változása.

Szintén a törvényi háttér változás az oka, hogy az oktatási intéz-ményekben meg kellett alakítani az Intézményi Tanácsot. Előzetes egyeztetés alapján lett delegálva minden oktatási intézménybe egy-egy képviselő az alábbiak szerint:

- Kner Imre Gimnázium és Kollégium: Betkó József
- Kállai Ferenc Művészeti Iskola: Marton Dániel
- Gyomaendrőd Kis Bálint Általános Iskola: Nagyné Perjesi Anikó
- Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola és Kollégium: Fülöp Zoltán

Az önkormányzati képviselők feladatukat az Intézményi-Ta-nácsban az önkormányzati ciklus lejártáig látják el.

A Képviselő-testület egyetértve az előterjesztésekkel, megsza-vazta azokat.

Október 31-iki ülés anyagából:

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának 2014. évi költségvetési koncepciója

A koncepció Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat alapján lett összeállítva.

A tervezés jelenlegi szakaszában kell megállapítani az alapvető célokat, számba kell venni az átengedett, illetve helyben képződött bevételeket, valamint át kell tekinteni az önkormányzatnál és intéz-ményeinél maradó feladatok körét.

A 2014. évi koncepció várható bevételeinek és kiadásainak ala-kulása.

E Ft-ban

Bevételek	2.844.859
Működési bevételek	1.809.120
Felhalmozási bevételek	532.149

Finanszírozási bevételek	503.590
Forrás hiány	244.893
Kiadások	3.089.752
Működési kiadások	1.911.175
Felhalmozási kiadások	1.118.537
Finanszírozási kiadások	60.040

A 244.893 E Ft összegben megjelenő hiányból 86.978 E Ft a mű-ködéshez, 157.915 E Ft pedig a fejlesztéshez kapcsolódik.

Települési értéktár létrehozása

Az elmúlt évben fogadta el az Országgyűlés a magyar nemzeti értékekről és hungarikumról szóló törvényt, melynek célja: az or-szágos és helyi értékek tudatosítása, számbavétele, és védelmének biztosítása.

Az önkormányzat a törvénynek megfelelően Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre, amelynek Szervezeti és Működési Szabály-zatát a képviselő-testület határozza meg. A bizottság legalább három tagból áll, valamint félévente köteles beszámolni a tevékenységéről, illetve bevonja munkájába a helyi szakmai és civil szervezeteket.

A Képviselő-testület egyetértett az értéktár létrehozásával.

Városi Egészségügyi Intézmény 2013. decemberi egységes szabadságolásának engedélyezése

A város Egészségügyi Intézményét vezető főorvos, Dr. Torma Éva azzal a kérelemmel fordult a Képviselő-testülethez, hogy engedé-lyezze az intézményben dolgozók egységes, 2013. december 19-től december 31-ig a szabadság kivételét. Az első rendelési nap 2014. január 2.

A korábbi évekhez hasonlóan a testületi döntést követően a ve-zető eleget tesz az ÁNTSZ felé tájékoztatási kötelezettségének, ér-tesíti a lakosságot, a háziorvosokat, valamint a betegszállításban és ügyeleti szolgáltatásban résztvevőket.

Területvásárlás gyümölcsös kialakításához

A közfoglalkoztatási program bővítési lehetőségei közt felme-rült a vegyes gyümölcsös telepítése, művelése mintegy 2,5 ha te-rületen. Ebben az évben vegyes gyümölcs fajták lennének telepít-ve, illetve elkészülhetne a gyümölcsöst körülvevő kerítés is. Két év múlva kerülne sor az őshonos, területre jellemző gyümölcsökből álló fák telepítésére. A telepítésben a Ceglédi Gyümölcstermesztési Kutató-Fejlesztő Intézet munkatársai segítenének. A termés egy ré-sze értékesítésre kerülne, illetve a további feldolgozás lehetősége is felmerült a testület előtt.

A program megvalósítása az önkormányzati közös hivatal mö-gött lévő, részben magán, részben önkormányzati területen való-sulhatna meg 2,3995 ha területen, melyből 1,6489 ha magánszemé-lyek tulajdonában van.

Értékbecslés alapján a területek forgalmi értéke fajlagosan a te-rület nagyságától függően 120 és 150 Ft/m² között lett megállapítva, amely összesen 2 100 000 Ft kiadást jelent a költségvetés terhére. A kiadás forrásául a 2013. évi többlet adóbevétel lett kijelölve.

Területvásárlás sport csónak és kishajó kikötő létesítéséhez

A Képviselő-testület 2011-ben döntött arról, hogy elvi támoga-tást nyújt az önkormányzati tulajdonban lévő és a mellette elhe-lyezkedő területen sport csónak és kishajó kikötő létesítéséhez. A magánterület megvásárlása végett egyeztetés folyt a tulajdonossal, aki a jelenlegi piaci árhoz hasonlóan hajlandó eladni a magántulaj-donban lévő részt. A becsült értékek: 2.015 ezer Ft.

A tulajdoni hányad megvásárlásának feltétele, hogy a többi tu-lajdonos, a Magyar Állam elővásárlási jogáról való lemondás.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkesillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

Új kenyér íze, lepergő könnyű sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Zeőke Gabriella (1926-2013)

Budapesten született – felmenői anyai ágon – tősgyökeres endrődiek voltak. Apai ágon is kötődött a településhez – nagybátyja dr. Zeőke Antal a második világháború előtt, két cikluson keresztül, a térség kisgazdapárti országgyűlési képviselője volt.

Az 1944/45-ös budai ostromot szüleivel igen megszenvedte, a háború miatt halasztott érettségi után a Budapesti Műszaki Egyetem Építésmérnöki karára iratkozott

be, ahol 1950-ben kapott diplomát.

Először az „Iparterv”-nél helyezkedett el, ahol az akkori erőltetett iparosítás folytán – bőven volt tervezési feladat – ő is komoly munkákban vett részt, többek között a Dunai Cementmű központi épületének építész tervezője volt, valamint a Debreceni Gördülő Csapágygyár tervezésénél és művezetésénél voltak feladatai.

1954-ben született Anikó lánya – aki belsőépítészként sokat tanult tőle, és – sajnálatosan korai haláláig – az a szakmai

vonal, stílus jellemezte, mint őt.

Az 1956-os forradalom győzelmében – mint oly sokan, – ő is hitt, forradalmunk és szabadságharcunk elbukása egész életében keserű emlék maradt.

1958-ban született Márton fia, aki a család közéleti érdeklődését, szerepvállalását vitte tovább.

Szakmai munkáját később a „BIVÁTI” - Budapesti Városépítő Tervező Intézetnél folytatta, ahol szép műemléki felújítási feladatai voltak, elsősorban a budai Várban. Műemlék épületeknek megőrzése volt a feladat – modern funkciók kialakítása mellett. Néhány évig a „Vegyterv” – Vegyipari Tervező Irodánál dolgozott, ahol szintén az akkori konjunktúra miatt – ezt nevezték akkor az OLEFIN programnak – komoly tervezői feladatokat kaptak a tervezők. Részt vett az akkor nagyszabású nyergesújfalui Viscosa gyár rekonstrukciós munkáiban is.

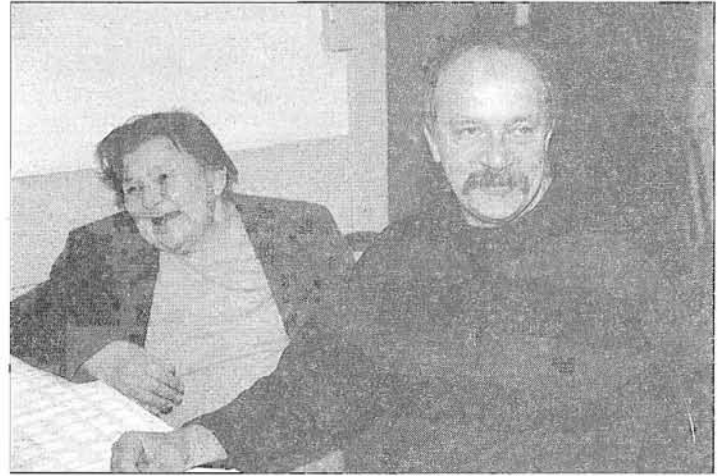
1976–1981 között férje - Kékesi László munkáját segítette Nigériában, sok érdekes munkájuk volt, többek között egy bank épületének tervezése.

Nyugdíjas korában is sokáig aktív, mind szakmai téren, mind a közéletben, így az Endrődiek Baráti Körének is tagja, szervezője volt.

Rövid szenvedés és a betegek kenetének vétele után 2013 augusztusában hunyt el.

Endrődi és más barátai, ismerősei - szakmai és közéleti tevékenységét, szerepvállalását emlékezetükben még sokáig megőrzik.

Kékesi Márton

OSZTÁLYTALÁLKOZÓ HUNYÁN

55 éve végzett általános iskolások találkoztak augusztus 4-én. Először szentmisén vettünk részt, hogy hálát adjunk az eltelt évekért, majd az iskolában emlékeztünk meg elhunyt tanárainkról, osztálytársainkról. Tanárok közül már nem él senki, akik a tablón velünk voltak, szintén a diáktársak közül már kilenc személy nincs közöttünk. Az élő 12 iskolásból 10-en jelen voltunk, nagy örömkünkre. Tanárnőt azért választottunk, ill. meghívtunk, a matematika tanárunk feleségét, aki szívesen elvállalta az osztályfőnök főnök szerepét. Nagyon jó hangulatban telt el a nap, jól kibeszéltettük magunkat, ha Isten segít bennünket, öt év múlva újra szeretnénk találkozni.

Balról első sor Busa János, Szurovecz László, Timár Margit, Timár Lászlóné tanárnő, Hornok Gizella, Farkas Lajos

Hátsó sor balról: Horváth Gábor, Hunya Lajos, Farkas Erzsébet, Hegedűs Gizella, Gubucz Viktor

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA - Civil sarok - Fekécs Vencel

...avagy szubjektív gondolatok egy temetés, a halottak napja alkalmával

Nem érte meg, hogy ez a cikk megjelenjen... elment egy hónappal ezelőtt. December 3-án lenne 83 éves. Messziről indult s messzire jutott, mint megannyian az endrődiek, gyomaiak közül. Az Öregszőlő egy kis házában született s lett később a Malév egyik sokak által tisztelt s becsült vezetőjévé. Miközben megfordult Európa számos nagy városában, sosem felejtette el honnán indult, Ő ismertette meg anno az Endrődiek Baráti körével is... Tervezte, újra hazajön, de már nem volt hozzá ereje.

Temetésén már nem volt ott Marci bácsi, hogy hazai, endrődi földet szórjon a sírjára, mint megtette azt oly sokszor, korábban, a Budapesten eltemetett földik gyászszertartásán. Ő sincs már velünk.

Ez az a korosztály, amelyik újjáépítette az országot a II. Világháború után, átélte a személyi kultuszt, 1956 szépségét és az azt követő megtorlásokat is. Mindig újrakezdték, ha kellett... s mindig volt extra erő, ha kellett. Fáradhatatlanul küzdöttek környezetük jobbításáért, amíg bírtak, így adtak példát a következő generációnak.

Így vagy úgy, sokan elmentek a szó fizikai és átvitt értelmében is. Hosszú a lista, szinte leírhatatlan, kegyelettel emlékeztünk a napokban is rájuk.

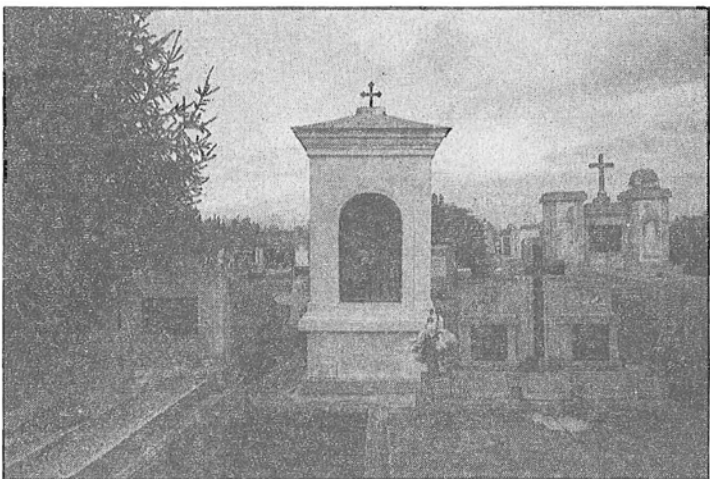
Sajnos, fogy a város hírnevét öregbítő csapata. Papp Zsigmond, Kállai Ferenc jut eszembe, aztán Sztanyik B. László, Varju Vilmos, hogy csak néhány nevet említek. Utóbbiak maguk területén világszinten alkottak, s világhírnévre tettek szert, Gyomaendrőd díszpolgárai is, de egy utca sem jelzi nevüket itthon. Talán még nem késő.

Mint ahogy nem késő odafigyelni ezen generáció még élő tagjaira, akik itt vannak közöttünk, megharcolták a maguk igazát. Endrődön, Gyomán, Gyomaendrődön mutattak példát kitartással, a faluért, a városért, az ifjúságért végzett munkával, s rajtuk is múlt, hogy a város gyarapodott, a fiatalabb generáció fejlődött, kiművelt lett.

Vaszko Irénke néni, Vaszkó Bandi bácsi, Sárhegyi Bandi bácsi, Dinya Laci bácsi, s még sokan mások, akik maradandót alkottak, le-tették névjegyüket a város érdekében, éljenek hosszú, nyugodt életet közöttünk, közmegebecsülésben.

Lassan a mostani ötvenes korosztály is elgondolkodhat azon, mi mit hagyunk az utókornak. Ideje összefogni, megbékélni azoknak, akiknek van elszámolnivalójuk Istennel s emberrel, s közösen élhetővé tenni a várost, Gyomát és Endrődöt, s akkor lesz igazából élhető város GYOMAENDÖD.

Nagybátyám, Isten nyugosztalja, nagyon jól érezne magát benne.
Dr. Varju László

Endrőd nemzetőrsége 1956-ban - II.

86. Varga Imre Endrőd, Somogyi u. 3. sz. kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
87. Katona Lajos Endrőd, V., T. 21. sz. kisparaszt származású tanító.
88. ifj. Szabó József Endrőd, VI., T. 14. sz. kulák származású, egyéni gazdálkodó.
89. Varju Illés Endrőd, V., T. 1286. sz. középparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
90. Bordács Ignác Endrőd, Kossuth u. 6. sz. kulák származású.
91. Fekécs Árpád Endrőd, III., 124. sz. kulák származású.
92. Tímár Károly Endrőd, Selyem u. 43. sz. kulák származású, volt községi gazda.
93. Szépvölgyi Péter Endrőd, Petőfi u. lakos, volt csendőr.
94. Gyuricza Imre Endrőd, II., 526. sz. kisparaszt származású.
95. ifj. Tímár Lajos Endrőd, III., 114. sz. kisparaszt származású.
96. Uhrin Péter Endrőd, VI., 103. sz. kisparaszt származású.
97. ifj. Bartha István Endrőd, VI., 144. sz. kisparaszt származású.
98. Lapatinszki Péter Endrőd, III., 72/1. sz. kisparaszt származású.
99. Balogh Frigyes Endrőd, VI., 140. sz. középparaszt származású.
100. Gózon József Endrőd, VI., 130. sz. középparaszt származású.
101. Bula Imre Endrőd, VI., 87. sz. középparaszt származású.
102. Vattai László Endrőd, VI. 80. sz. kulák származású.
103. Majoros Károly Endrőd, VI., 90. sz. kisparaszt származású, egyéni gazda.
104. Vaszkó Tibor Endrőd, III., 131. sz. kisparaszt származású.
105. Tímár Miklós Endrőd, III., 125. sz. kisparaszt származású.
106. Kiszely Imre Endrőd, III., 68. sz. kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
107. Pintér Vincze Endrőd, III., 144. sz. kisparaszt származású.
108. Tímár Vincze Endrőd, III., 12. sz. kisparaszt származású.
109. Hadi István Endrőd, VI., 86. sz. volt csendőr,
110. Gonda Imre Endrőd, VI., 78. sz. kisparaszt származású.
111. Gonda Ignác Endrőd, VI., 77. sz. kisparaszt származású.
112. Hunya Lajos Endrőd, Selyem u. 18. sz. kulák származású.
113. Gellai Béla Endrőd, III. 94/1. sz. középparaszt származású.
114. Papp László Endrőd, II., 296. sz. középparaszt származású.
115. Iványi Sándor Endrőd, II., 655. sz. középparaszt származású.
116. Kulik Miklós Endrőd, III., 49/1. sz. középparaszt származású.
117. Tímár János Endrőd, III., 5. sz. kisparaszt származású.
118. Szakálas Tibor Endrőd, III., 6. sz. kisparaszt származású, kúpec foglalkozású.
119. Fülöp Lajos Endrőd, III., 129. sz. kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
120. Gyuricza Lajos Endrőd, III., 1. sz. kisparaszt származású, egyéni gazdálkodó.
121. Paróczai László Endrőd, V., 115. sz. kisparaszt származású.
122. Bulla Imre Endrőd, III., 50/1. sz. kulák származású.
123. Gombkötő Vilmos Endrőd, Kossuth u. 18. sz. kulák származású.
124. Kovács Mihály Endrőd, Selyem u. 26. sz. kulák származású.
125. Földvári Béla Endrőd, VI., 79. sz. középparaszt származású.
126. Lengyel István Endrőd, VI., 79. sz. kulák származású.
127. Földvári Sándor Endrőd, VI., 43. sz. kisparaszt származású.
128. Tímár Sándor Endrőd, III., 81. sz. középparaszt származású.
129. Majoros Imre Endrőd, VI., 85. sz. középparaszt származású.
130. Duda Béla Endrőd, Deák u. 9. sz. kulák származású.

Katolikus oldal

NOVEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
Hétköznapokon, csütörtök kivételével: reggel fél 8-kor
November 9-én szombaton **Szent Imre búcsú**,
szentségi körmenettel.
A búcsú főcelebránsa Ns. Ft. Szabó Péter kanonok,
újzimándi plébános, máltai lovag lesz.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Érdeklődés hiányában megszüntetve.

Gyoma

Kedden és pénteken 16 órakor a templomban,
vasárnap és ünnepnap 11 óra

Hunya

Vasárnapokon: 10 órakor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 17 óra

HALOTTAK NAPJA

„Szent és üdvös dolog a holtakért imádkozni, hogy bűneiktől feloldozást nyerjenek.” - olvassuk a Szentírásban, a Makkabeusok második könyvében. November hónapban Katolikus Anyaszentegyházunk erre a bibliai igazságra nyitja fel szemünket, amikor a megholtakra emlékeztet bennünket.

November 2- a csaknem ezer esztendeje a megholtakra való emlékezés napja a Római Katolikus Egyházban. (A görög szertartású keresztények ezt Húsvét másnapján ülik meg.) Ezen a napon a temetőbe megyünk, halottaink sírját feldesztjük, gyertyákat, mécseseket gyújtunk értük, felidézzük emléküket, és imádkozunk lelki üdvükért. A templomokban ilyenkor ünnepélyes gyászmiséket celebrálunk, a temetőben pedig halotti vecsernyét végzünk, megszentelve elhalt szeretteink sírjait.

Miért tesszük mindezt? Mert ez által a tisztítótűzben szenvedő lelkek mielőbbi szabadulását akarjuk segíteni. Katolikus egyházunk tanítja: ha valaki ugyan nem halálos, azaz kárhozatot okozó bűnben, de nem is a kegyelem állapotában, azaz a legutóbbi gyónása óta büntetlenül hal meg, akkor a halála után egy ideig a Tisztítótűzben (latin nevén: Purgatóriumban) kell szenvednie mindaddig, amíg bocsánatos bűneiért eleget nem tesz.

A tisztítótűzben szenvedő lélek önmagáért nem tud tenni semmit, de az itt maradó szerettei igen. Elsősorban a szentmiséknél az elhunytakért való bemutatásával. Ezért szokás a halottainkért szentmisét mondatni. A szentmise végtelen kegyelmei által reméljük, hogy az elhunyt szeretteink, akikért a misét szolgáltattuk, mihamarabb a tisztítótűzből az üdvösségre juthat.

A szentmisén kívül búcsúnyerési lehetőséggel (zarándoklatok, búcsújárások felajánlásával), alamizsnaosztással, jótékonykodással, különféle imádságok (pl. keresztúti ájtatosság, rózsafüzér) imádkozásával tudjuk segíteni elhalt szeretteink túlvilági szenvedésének rövidülését.

Őseink közkedvelt búcsújáró helye volt az Arad megyei Mária-Radna. Az itt található kegyképen is a Boldogságos Szűz Mária, mint Kármelhegyi Boldogasszony látható, a kép alján pedig a Tisztítótűzben szenvedő lelkek láthatók, amint egy angyal vigasztalja, illetve az örök dicsőségbe emeli őket.

A mai felgyorsult, rohanó, énközpontú világban sokszor elfelejtünk halottainkra gondolni. Vagy azt hisszük, hogy értékes, sok-százéves síremlékek, méregdrága koszorúkkal, virágokkal mindent megtettünk értük. Pedig ez csak a szeretetünk, ragaszkodásunk jele, - de ezekkel a lelki üdvükön nem segítünk. Ha a lelküket is segíteni akarjuk, akkor a szentmisék mondatása, a búcsú elnyerése, jótékonykodás, értük való gyakori imádkozás által adhatjuk meg ezt nekik.

Egyszer, káplán koromban egy idős bácsi azt mondta nekem:

NOVEMBERI ÜNNEPEK

1. péntek:	Mindenszentek
2. szombat:	Halottak napja
3. vasárnap:	Évközi 31. vasárnap
4. hétfő:	Borromeo Szent Károly
5. kedd:	Szent Imre herceg
9. szombat:	A Lateráni bazilika felszentelése
10. vasárnap:	Évközi 32. vasárnap
11. hétfő:	Toursi Szent Márton püspök
12. kedd:	Szent Jozafát püspök és vértanú
13. szerda:	Magyar szentek és boldogok
15. péntek:	Szent Albert püspök, egyháztanító
16. szombat:	Skóciai Szent Margit
17. vasárnap:	Évközi 33. vasárnap
18. hétfő:	Szent Péter- és Szent Pál bazilikák felszentelése
19. kedd:	Árpád-házi Szent Erzsébet
21. csütörtök:	Szűz Mária bemutatása a templomban
22. péntek:	Szent Cecília szűz, vértanú
23. szombat:	Szent I. Kelemen Pápa vértanú
24. vasárnap:	Krisztus Király
25. hétfő:	Alexandriai Szent Katalin szűz és vértanú
28. csütörtök:	Marchiai Szent Jakab áldozópap
30. szombat:	Szent András apostol

A HIT ÉVE 2012-2013

„Gyakran megszegem Isten negyedik parancsolatát...” Felkaptam a fejem: egy nyolcvan esztendő ember nem tiszteli a szüleit? Hát hogy is tisztelné őket, hisz már rég nem élnek! „Épp ez az!” - mondta a bácsi - valahányszor elfelejték értük imádkozni, a lelkük üdvéért szentmisét mondatni, jócselekedeteket vagy épp a szenvedéseimért felajánlani, úgy érzem, hogy tiszteletlenül viselkedem rég elhunyt szüleim iránt!”

Halottak napja, a feldisznított temetők, a pislákoló mécsesek fénye erre a keresztény kötelességünkre emlékeztessen minket. Ne feledkezzünk meg elhunyt szeretteinkről. November hónapban különösen is vigyük őket imádságainkban Isten elé, és kérjük: Adja meg nekik az örökké tartó boldogságot.

Egy régi imádsággal zárom elmélkedéscsémét. Ezt novemberben naponta elvégezhetjük azokért, akik kedvesek voltak számunkra:

„Isteni Megváltóm, arra kérlek Téged,
Mutasd meg kegyesen áldott Istenséged.
Könnyezve könyörgöm, - de most nem magamért,
Hanem a szenvedve tisztuló lelkekért!
Kik a gyötrelmek közt imáinkat kérik,
Ezáltal a Mennyekbe följutást remélik.
Szenteld meg hát őket Szentséges Véreddel,
Gyötrelmeik lángját, óh kérlek, oldsd el!
Engedd el kegyesen büntetésüket,
Oldalsebed vize oltsa el tüzüket.
Add, hogy bejussanak a mennyei fénybe,
A Téged dicséző Szentek seregébe.
Fogadd el cserébe jócselekedetimet,
Értük felajánlott szenvedéseimet.
Így akarom őket én is segíteni,
A szabadulás percét nekik kiesdeni.
Kérlek, add meg nekik a szent üdvösséget,
Szenvedésük díja legyen Örök Élet! Amen.”

Czank Gábor
plébános

BÉRMÁLÁS

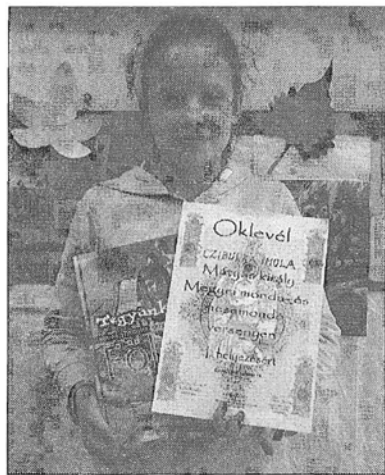
2014 tavaszán bérmálás lesz, - ezúttal a Gyomai templom a soros. Az időpont még ismeretlen, majd hirdetjük, ha a püspök úr kitézi. A plébániai felkészítő november 16-án, szombaton indul az endrői plébánián, ekkor kapják meg a jelentkezők a misenaplókat is. Jelentkezni a hitoktatáson keresztül lehet.

Ha nagyobb fiatal vagy felnőtt szeretne bérmálkozni, a plébánián jelezze.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Mesét mondtam a várban

Három hete tanító néni kezembe nyomott egy szórólapot a Mátyás király Megyei Mondó- és Mesemondó Versenyről. Nagyon szeretek ilyen eseményekre részt venni, ezért jelentkeztem.

Izgalmasnak találtam, hogy a gyulai vár lovagtermében rendezték meg. Még aznap este kiválasztottam a Bécsi diákok című mesét. Izgatottan vártam 2013. október 18-át, a verseny napját. Még a mesét illusztráló diák jelmezhez is kölcsönkértem néhány ruhadarabot, mivel jelmezben is lehetett mesét mondani. Eljött a verseny napja. Mikor beléptem a várba, lenyűgözött az udvara, mintha egy más világba léptem volna be. A

lovagterem ajtajában kérdezték a nevem, és húztam egy sorszámot, a 15-öst. Alighogy elhelyezkedtünk, a zsűri is megérkezett. Elkezdődött a verseny. Először a 4. osztályosok meséltek, addig az 5. osztályosok tárlatvezetésen vettek részt. Bár 17 versenyzőből 15.-ként mondhattam el a mesét, mégis hamar rám került a sor. Addigra elmúlt a lámpalázam, így csak a mesére figyeltem. Szerencsére nem akadtam meg. A negyedikesek versenye után ebédszünet következett. A szervezők szendviccsel, süteménnyel, meleg teával és üdítővel vendégeltek meg bennünket. Az 5. osztályosok versenye alatt megnéztük a várat. Bejártuk a termet, a várbörtönt, az éléskamrát, sőt még a vártoronyba is felmentünk. Kipróbáltam milyen nehéz lúdtollal írni. Hamar elérkezett az eredményhirdetés ideje. Szívem a torkomban dobogott. Alig tudtam figyelni a mesét, amit a zsűri elnöke, Kóka Rozália énekes, mesemondó, népdal- és népmesegyűjtő mondott. Csak arra koncentráltam, nehogy elszalasszam, ha esetleg díjat kapok. Mikor meghallottam, hogy a nevemet szólítják, határtalanul boldog lettem. Első helyezést értem el.

A győzelem feldobta az egész napomat. Elhatároztam, hogy jövőre is benevezek a versenyre. A sikeres szereplésen túl különösen jó volt, hogy barátot is találtam a gyerekek közül.

Czibulka Imola
4. osztály

(Felkészítő tanára Szabóné Vaszkó Éva volt.)

Gratulálunk!

Iskolánk 3. osztályos tanulója **Szabó Eszter** 2013. október 20-án országos táncversenyen vett részt. A kislány Gyermek-Kezdő-Latin kategóriában IV. helyezést ért el.

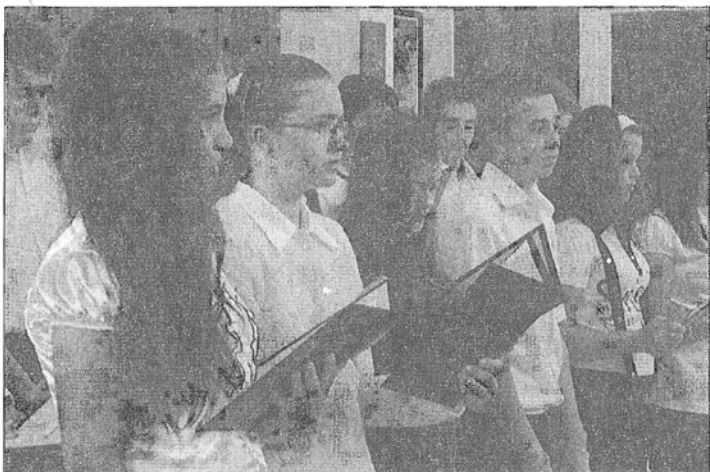
A díjat Kozma Gábor a CIT-CARTáncsoport Egyesület Elnöke adta át.

Felkészítő tanára: Megyeri László

Gratulálunk a kislánynak és felkészítőjének!

Megemlékezéseink

„Ki tehet arról, hogy ilyen a magyar sorsa? Krisztus keresztje tövén érett apostollá az apostolok lelke és bitófák tövében kell forradal-

márrá érni a magyar lelkeknek”- mondta kivégzése előtt Lázár Vilmos honvéd ezredes, aradi vértanú. Hőseink utolsó szavai azon az iskolai ünnepségen hangzottak fel, melyen nyolcadikosaink emlékeztek az 1848-49-es szabadságharc bukásának, megtorlásának októberi napjaira.

Ropogó gépfegyverek hangja, a lyukas zászló, Nagy Imre beszéde, Beethoven Egmont nyitányának jól ismert dallamai tették emlékeztetőssé a hetedikesek és nyolcadikosok tisztelgését '56 mártírjai előtt. Énekarunk két énekszámot énekelt. Pap Tibor református lelkész úr jelenlétével megtisztelte ünnepségünket, majd a **SZABADSÁGRÓL** mondta el gondolatait idézve János evangéliumát. **„Azért ha a Fiú megszabadít titeket, valószínűleg szabadok lesztek.” (Jn 8.36.)**

A Szózat eléneklésével ért véget közösségünk megemlékezése.

A Mária radnai zarándoklat

Mivel rendszeresen járok szentmisére és különböző ájtatosságokra, ezért Czank Gábor plébános úr jutalomból elvitt a Mária radnai buszos zarándoklatra.

Reggel Gyomáról háromnegyed ötkor, Endrődről öt órakor indult a busz a templom felé. A magyar-román határra fél hét körül érkeztünk, amelyet kisebb várakozás után átléphetünk. Ezután az első település, amit érintettünk: Kisjenő (Crisinau-Cris). Kilenc órakor már Mária Radnán voltunk. A mise magyar idő szerint tíz órakor kezdődött, amelyet a temesvári püspök Roosz Márton celebrált. Mise után közvetlenül a templom mögötti kálvárián keresztutat végeztünk. A hetedik stációnál átadtam Petinek a keresztet. A Radnai Székesegyház főoltárán látható az a kép, amelyen a Szűzanya látható a kis Jézussal. Belül nagyon színes és látványos. A kóruson hallgattam végig a misét. Az orgona egy pneumatikus, erőteljes és tiszta hangzású hangszer. A templom külső és belső homlokzatán (mind a két toronyban) jelenleg is restaurálás folyik. Nagyon sokan voltak, mert évente egyszer (október 8.) van ide zarándoklat. Két óra körül elhagytuk Radnát. A szomszédos faluban, Ópáloson (Paulis) megnéztünk két katolikus templomot, ahol az egyikben a mai napig német nyelven miséznek. Vilagoson (Siria) áthaladva láttuk a vilagosi várat. A határ felé közeledve még megálltunk Gyula-Varsándon (Varsánd), és itt megnéztük a Szent Anna tiszteletére felszentelt templomot. Délután hat órakor léptünk hazai földre.

Nagyon jó hangulatban telt el a nap, lelkileg feltöltődve sok szép emlékekkel érkeztünk haza. Ha lehetőségem lesz máskor is elmegyek. Köszönöm Czank Gábor plébános úrnak, hogy részt vehettem ezen a híres zarándoklaton.

Iványi István

7. osztályos minisztráns

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

ÁRPÁD-HÁZI SZENT ERZSÉBET

November 19.

a világegyházban november 17.

*1207. +Marburg, 1281. november 17.

Szent Erzsébet az endrődi templomban

1207-ben valószínűleg Sárospatakon született. Édesapja II. Endre magyar király, édesanyja pedig az andechsermáni családból származó, Katona József Bánk bánjából ismert Gertrúd volt. Szüleitől, környezetétől nagyon sok váltságos indíttatást kapott, de ő magában is nagyon kiskora óta megvolt az imára és a szeretetszolgálatra való hajlam. Játék közben is be-beugrott a templomba picit imádkozni. Szívesen ajándékozta dolgait szegényebb társainak, korán kezdett koldusoknak alamizsnát osztogatni. Nemcsak a saját szájától megvont falatokat adta oda, hanem a konyháról szerzett ennivalókat is vitte a

szegényeknek.

Négyéves korában Wartburg várába került, mert Hermann türingiai tartományi gróf Hermann nevű fiával jegyezték el, ott kellett nevelkednie. Hatéves volt, amikor édesanyja meghalt (I. Bánk bán), ettől kezdve szinte csak az ima volt egyetlen vigasztalódása.

Hirtelen meghalt a kijelölt vőlegény, ekkor annak öccsének, Lajosnak lett a menyasszonya. Az udvar intrikái ellen Lajos nagy határozottsággal vette védelmébe szeretett menyasszonyát, és 1221-ben házasságot kötöttek. Boldogan éltek. Lajos teljesen partner volt Erzsébet vallásosságában, kölcsönösen segítettek egymás életszentségét.

Közismert a rózsalegenda életéből. Abból az időből, amikor sógora, Henrik kormányozta a grófságot, elmondják, hogy Erzsébet változatlanul folytatta jótékonyságát a szegények között. Az egyik napon Henrik váratlanul tért haza a vadászatról, és találkozott vele, amint épp kosárral a karján igyekezett valahová. Henrik föltartóztatta, és látni akarta, mit visz a kosárban. Erzsébet engedelmesen átadta neki kosarát, melybe a szegények számára ételmezt csomagolt, Henrik azonban illatozó rózsákat látott benne, s megszegyenülve útjára kellett bocsátania Erzsébetet.

1227-ben férje hirtelen meghalt. A gyász fájdalmát a sógorainak üldözése még fokozta. Három piciny gyermekével megpróbált Eisenachba menekülni, de ott nem fogadták be őket. Egy ólban kellett nyomorognia, gyermekeit is elvették tőle, dolgoznia kellett. Mindez a szenvedés azonban csak közelebb vitte őt Isten szeretetéhez.

1228-ban elvonult Marburgba, és ott ferences harmadrendi lett. Sokat imádkozott, alamizsnálkodott, böjtölt.

1281. november 17-én súlyos betegség után halt meg. Halála után négy évvel szentté avatják.

(Iványi László: 200 éves az Endrődi Szent Imre templom)

A Selyem úti Óvodáért alapítvány köszönete

A Selyem Úti Óvodáért Alapítvány október 19-én, mint minden évben jótékonysági vacsorát rendezett a Bowling Treff Étteremben. A résztvevők és a támogatók adományaiból az óvodás és bölcsődés gyermekek részére Mikulás csomagot készítettünk és karácsonyi ajándékokat vásárolunk, valamint a gyermeknap kirándulás autóbusz költségét és az óvoda, bölcsőde udvarán rendezendő gyermeknap ünnepség kiadásait fizetjük.

Köszönjük támogatóinknak (vállalkozók és magánszemélyek), valamint a Szülőknak, a Szülői munkaközösségnek a támogatását és a segítségét.

Támogatóink voltak:

Giriczné Farkas Judit, Endrődi Húsbolt, Szécsi Henrietta, Péter Szabó Hajnalka, Fehér Mihályné, Szujó Zoltán, Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet, Fekécs Edina, Gyomai Iparcikk Bt., Metál-Stop Vasműszakibolt, Csekő-Kurilla Zsanett, Kurilla Istvánné, Endrődi Illatszer, AZUL-Fürdőszoba Szalon, Obis Mária, Dávid Imréné, Csákiné Mészáros Anitka, Kazainé Fekete Ildikó, Gyomai Kner Nyomda Zrt. Pavilon Pizzéria, Madizol Kft., Kolibri Bolt, Dógi Viktória, Brezovai Edit, Gellértné Vaszkó Tímea, Dinya Lajos, Kovács Péterné, Gyoma Hús, Szerető Anna, Gecsei Richárdné, Szarka Csilla, Fülöp Imréné Gyermekruházat, Andor Károlyné, Farkas Katalin, Gondozási Központ, Magyar János, Uhrin Attiláné, SIKÉR, Gyuricza Beáta, Szabó Istvánné, Porubcsánszki Sándorné, T-Mobile, Boldis János, Nagyné Rácz Ildikó, Wolfné Kereki Tünde, Welvet-Bútor, Kovács Szilvia, Oszlács Csabáné, Narancs Turi, Botos Gábor, Hoffman József, TAPÍR-PAPÍR, Rövidáru Bolt, Watt Gmk., Bartalák Tímea, Csökéné Hornok Ilona, Körös-Bútor Kft., Kert-Kivi Kft, Endrődi Cipőkellék Bolt, Vaszkó Béláné, Lizák Virágüzlet, Szujó Kft., TURUL Kft., Feketéné Bielik Julianna, Hegedűsné Timár Edit, Mini Pékség, Tandí Sándor, Fülöp Imréné, Fülöp Zoltán, Magyar Éva, Fülöp Imre, Fülöp Imréné, Mamut Tex Kft., Hungarofresch Bt., Bowling Treff Étterem, Nagyné Rácz Ildikó, Bajzákné Bukva Anikó, Gyomápress Kft., „Diadem” Gyógyszertár, Nagylaposi Birkacsárda, Endrődi Patika, Beláné Szabó Anikó, Koloh Judit, Réka Turi, Novák Rita, Mágus - Comp Kft., Festék Center, Rostélyes Húsbolt, Gyomai Gazdabolt, Dinya Imre, Hanyecz Katalin, Vaszkó Zoltán, Varga Béla, Berill Ékszerüzlet, Szendrei Dóra, OMART Könyvesbolt, Giricz Klára, BBB-

Glas Kft, Bárkai Zsolt, Ágostonné Farkas Mária, Farkas Zoltánné, Adeola Fasola, Timárné Binges Irén, Lehóczkiné Timár Irén, Szeretőné Szujó Katalin, Lapatinszkiné Kucsik Andrea, Gazdi Bolt, Kalamáris, METT PEC Számítástechnikai Bolt Varga Zoltán, Körös Lászlóné, Zádori Zoltánb, Bujdosó János, Samu Istvánné, Zsögön Renáta, Vargáné Zsadányi Zsuzsanna, Farkas Viktória, Bela Csaba, Gonda Edit, Nánási Éva, Peschak Anikó, Zsombok Ferencné, Kertész József, Fekécs Attila, Papp Ilona, Szujóné Balogh Beáta, Nagy Márikné, Kurilla Zsolt, Szőkéné Dógi Róza, Csákvári Katalin Takács Bálint, Kovács Anikó, Kakati Edit, Neibortné Mravik Andrea, Szabó Anikó, Botos Melinda, R.Nagy Emese, Alt János, Bajzákné Bukva Anikó, László István, Tóth László, Lehóczky Zita, Varga János, Pál Levente, Tarsoly Zoltánné

ÓTOS
LOTTÓ

SKANDINÁV
LOTTÓ

Tisztelt Fogadóink!
Ezúton tájékoztatom Önöket, hogy a

lottózó

új helyre költözött, Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz. alá.

Megújult környezetben, de továbbra is sok nyerési
lehetőséggel és eséllyel várjuk
játékos kedvű fogadóinkat!

KENŐ

LUXOR

Az endrődi kulák emlékmű születése 2010-2013-ig

Az endrődi üldözött gazdák emlékművének létesítése nem a megáldással kezdődött. Több éves előkészítő és 8 hónapos kemény munka eredménye. Mindenki, aki a legkisebbet tette, az is hozzájárult a sikerhez, köszönet érte!

A 2006-os évtől, a tavaszi Hősök napján már érlelődött a gondolat, hogy emléket állítsunk a kommunizmus áldozatainak. 2010 őszén a kulák neveket kezdtük gyűjteni – a szenvedéseket felsorolva – Endrődön, Budapesten és más városokban is, ahol az elszármazottakat kutattuk.

105 gazda neve került – családtagjaikkal együtt – az endrődi üldözöttek listájára, melyet Szabó Béla állított össze. Ezt a névsort 2011. március 26-án, az Endrődiek Baráti Körének budapesti gyűlésén mutatta meg nekünk. Itt volt szó először a kulák üldözöttek emléktáblájáról, de ott emlékmű létesítése is szóba került.

Hunyad S. Péter, Szabó Béla és még többen szorgalmazták az emlékezés szükségességét.

Szabó Béla kutatásokat kezdett a békési, majd a gyulai levéltárban és mi, korábbi gyűjtők tovább tevékenykedtünk, mivel hivatalos kuláklista nem volt fellelhető.

Szabó Béla „Ragyogj, ragyogj...” címmel a Városunk újságban 2011. májusától sorozatban közölte a kutatás részeredményét, hogy mik történtek a gazdákkal és családtagjaikkal 1948-tól. 2012. január 20-án emlékmű létesítésére javaslatot adtunk be az önkormányzathoz és a szükséges 50 aláírás gyűjtését vállaltuk, ami helyben és Budapesten összejött. Március 26-án az Országgyűlés az Üldözött Magyar Gazdák Emléknapjává nyilvánította június 29-ét, Péter, Pál napját. Május 22-én a kérelmet és az összegyűjtött aláírásokat beadtuk a polgármesteri hivatalba. Az emlékmű állítását június 29-re terveztük, az országban elsőként között szeretnénk volna ünnepelni.

Az emlékmű felállításához az Országos Lektorátusi Hivatal engedélyezése kellett. A kérelmet Szabó Béla a szükséges okmányokkal együtt beadta, majd november 7-én jött ki a szakértői csoport. Tervünket megfélelőnek találták, csak néhány apróbb változtatást javasoltak, valamint az emlékmű helyét is kijelölték. November végén érkezett az engedélyező okmány. A szakértői díjat az önkormányzatnak számlázták, amit tovább számláztak Szabó Bélának, de ezt Béla már nem kapta meg. December 6-i sajnálatos balesete minden tervét áthúzott. Aggódva vártuk a felépülését, ami sajnos nem következett be, így ránk maradt a további intézkedés.

2013. január 7-én összejöttünk – az idő sürgetése miatt – Szonda István, Fülöp Pál (Szeged), Gellai László és én, az emlékmű létesítése volt a téma. Tervünkről tájékoztattuk Budapesten Sarkadi Zoltánné és Kovács Zoltán, akik bekapcsolódtak a munkába. Január 25-én Iványi László atyát telefonon informáltam a tervekről és az emlékmű szövegéről, amit jónak tartott.

Február 26-án a fenti csoport a polgármesteri hivatalban megbeszélést tartott. Iványi László atya Dr. Kovács Péter egykori gránit sír-emlékét javasolta emlékműnek. Megkeresésünkre Czank Gábor plébános úr térítés nélkül átadta a követ a nemes célra. A bizottság az értékes, időt álló és impozáns sötétszürke gránit követ választotta.

A Városunk újság márciusi számában felhívást tettünk közzé, szórólaponkat küldtünk szét, és a folyószámla megnyitása február 27-én megtörtént.

Új idő kezdődött: február 22-én meghalt Szabó Béla. A hír mindenkit lesújtott. Temetése március 14-én volt.

A gránitkő variációnak örültek Dr. Kovács Péter rokonai: Sarkadiné Selem Orsolya (Bp.) és Holubné Hunya Anikó (Szarvas), hogy méltó helyre került az enyészet elől.

Március 19-én Sarkadiné Budapesten a gránitkő fénymásolatát szöveggel együtt eljuttatta többeknek. Hunyad S. Péter a „hunyai” szó beírását kérte. A felhívások hatására az adományok gyűjtése nagy léptékben haladt.

Helyben Gellai László és családja, Budapesten Sarkadiné, Szegeden Fülöp Pál és jómagam segítettünk a kulák leszármazottak felkutatásában. Májusban érett be a szervezés, akkor érkezett a legtöbb adomány.

Április 21-én E. Szabó Zoltán (Békéscsaba) telefonon kértem, hogy járjon el a levéltárban, az ötvenes évek kulák listáit kérje ki részünkre. Névsort küldött eseményekkel, így a meglévő nevek 163-ra kiegészültek, Dr. Erdész Ádám segítségével. Az összegyűjtött kulák neveket regiszterbe szedtem, hogy a névsor ABC-be gyűjtve az ünnepélyen felolvasásra kerüljön.

Közben sok nevet, címet telefonon felkerestem.

Nagy segítség volt a további szervezésben Szonda István, aki a forгатókönyvet is elkészítette az ünnepséghez. Az ünnepség nagyon jól sikerült. Az ünnepi szónok Dr. Turi-Kovács Béla volt. Az emlékmű leleplezői: Dr. Latorcai János, Erdős Norbert, Várfi András és Dr. Turi-Kovács Béla. Az ünnepség utolsó mozzanata a gazdák nevének felsor-

rolása volt egy-egy szál szegfű elhelyezésével. Koszorúzás és a hozzátartozók virágainak elhelyezése zárta az ünnepséget.

Emlékmű pénzügyi elszámolása:

Bevétel: 738.880 Ft Kiadás: 736.575 Ft
Pénzmaradvány: 2.305 Ft

Gyuricza Zoltánné ügyintéző
Gyomaendrőd

Emlékműre adományozók névsora:

Kelt	Név	Helység	Megjegyzés
04.09.	Gyuricza Zoltánné, Endrőd, családrom szenvedésének	Endrőd	emlékére
02.27.	Gellai László, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
03.11.	Uhrin Péterné, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
03.11.	Dr. Hunya Jozsefa, Budapest, szülei emlékére	Budapest	
03.11.	Szakálos Tiborné, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
03.12.	Sarkadi Zoltánné, Budapest, nagyszülei emlékére	Budapest	
06.13.	Sarkadi Zoltánné, Budapest, Kovács fivérek emlékére	Budapest	
03.12.	Hunya Eszter, Budapest, szülei emlékére	Budapest	
03.13.	Szakálos Dezsőné, Endrőd, Szülei emlékére	Endrőd	
03.14.	Ladányi Gáborné, Endrőd, nagyszülei emlékére	Endrőd	
03.14.	Varjú László, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
03.18.	Tímár István, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
03.18.	Iványi László plébános, Hunya, nagyszülei emlékére	Hunya	
03.19.	Kis Lajosné, Gyoma, szülei emlékére	Gyoma	
03.25.	Szakálos Gyuláné, Gyoma, Szülei emlékére	Gyoma	
03.28.	Tímár Károlyné, Endrőd, férje emlékére	Endrőd	
03.28.	Hanyecz Libor, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
04.03.	Hunya Elek, Gyoma, szülei emlékére	Gyoma	
04.04.	Fülöp Pál, Szeged, szülei emlékére	Szeged	
04.05.	Varjú Sándorné, Budapest, szülei emlékére	Budapest	
04.08.	Dr. Kovács Béla, Gyoma, Szülei emlékére	Gyoma	
04.08.	Dr. Tímár Vendel, Szarvas, szülei emlékére	Szarvas	
04.17.	Tímár Sándor, Endrőd	Endrőd	
04.18.	Oszlács Pál, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
04.18.	Uhrin Gábor, Pilisszentkereszt, adomány	Pilisszentkereszt	
04.19.	Hunyad S. Péter, Budapest, Szülei emlékére	Budapest	
05.13.	Hunyad S. Péter, Budapest, hunyai emlékére	Budapest	
04.25.	Dr. Laponyiné K. M., Szentendre, szülei emlékére	Szentendre	
05.06.	Kovácsnai Ferenc, Endrőd, adomány	Endrőd	
05.13.	Kovácsnai Ferenc, Endrőd, adomány	Endrőd	
05.07.	Dr. Szabó Zoltán E., Békéscsaba, nagyszülei emlékére	Békéscsaba	
05.08.	Ifj. Gellai László, Endrőd, nagyszülei emlékére	Endrőd	
05.09.	Szabó Béláné, Budapest, hunyai emlékműre	Budapest	
05.10.	Tímár Józsefné, Szeged, szülei emlékére	Szeged	
05.14.	Tímár Mihály, Balatonlelle, nagyszülei emlékére	Balatonlelle	
05.15.	Dr. Latorcai János, Budapest, családrom emlékére	Budapest	
05.16.	Dr. Tímár László, Hódmezőv.h., nagyszülők emlékére	Hódmezőv.h.	
05.16.	Dr. Tímár Ildikó, Hódmezőv.h., nagyszülők emlékére	Hódmezőv.h.	
05.16.	Hanyecz Margit, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
05.17.	Dr. Kása Gyuláné, Békéscsaba, szülei emlékére	Békéscsaba	
05.17.	Kovács Lajosné, Tiszaújváros, Kovács Péter és Vince eml.	Tiszaújváros	
05.21.	Homoki József, Budapest, szülei emlékére	Budapest	
05.22.	Gellai Imre, Budapest, szülei emlékére	Budapest	
05.22.	Vaszkó Sándor, Gyoma, szülei emlékére	Gyoma	
05.23.	Dr. Veréb Lajosné, Gyoma, szülei emlékére	Gyoma	
05.24.	Balázs Lászlóné, Endrőd, nagyszülei emlékére	Endrőd	
05.27.	Karuczka Józsefné Dr., Miskolc, Liziczai György nagyapa	Miskolc	
05.27.	Dr. Tímár Éva, Békéscsaba, emlékére	Békéscsaba	
05.27.	Tímár Vincéné, Endrőd, férjem emlékére	Endrőd	
05.28.	Holubné Hunya Anikó, Szarvas, nagyszülei emlékére	Szarvas	
06.05.	Dinya Elekné, Gyoma, szülei emlékére	Gyoma	
06.07.	Kiss Edéné, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
06.10.	Fülöp Lajos, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
06.10.	Hunya Imréné, Békéscsaba, nagyszülei emlékére	Békéscsaba	
06.10.	Giricz Lászlóné, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
06.10.	Tímár Lajosné, Szeged, szülei emlékére	Szeged	
06.12.	Hunya Mátyásné, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
06.13.	Tímár Lajos, Endrőd, szülei emlékére	Endrőd	
06.14.	Szabó Bálint, Gyoma, adomány	Gyoma	
06.17.	Dr. Gyuricza Béla és neje, Szolnok, nagyszülők emlékére	Szolnok	
06.18.	Horváth Gáborné, Gyoma, szülei emlékére	Gyoma	
06.20.	Véha Imréné, Gyoma, szülei emlékére	Gyoma	
06.29.	Tímár Vince, Tárnok, nagyszülei emlékére	Tárnok	
06.30.	Kovács Zoltán, Budapest, szülei emlékére	Budapest	

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Hunya Falu fejlődése (1922)

Előkelő város lesz már Kondoros tanyából
Kikötő állomás lesz a Csárdavölgy partjából
A medrébe ott folyik a Tisza, Dráva, Száva
Gőzhajón járunk a Község-sor és Örménykúton

Akik majd Rómába mennek, annak út ki jóra
Mert a templom mellett ülnek fel a gőzhajóra
Nem kell nekik kerülni Pestre, Fiumébe
A Csárdavölgyön hajóznak egész a tengerre

Egy kikötő állomás az Örménykúton is lesz
Kiszállunk, ha Kiszely Maris néni otthon nem lesz
De, ha otthon lesz, akkor meg sem merünk állni
Mert a hajó is reszket, ha elkezdi kiabálni

Nem kell nekünk a Keresztút, mert az nagyon sáros
Bekerülni meg úgysem hagy Doktor Hanyecz János
A derék utat sem kell már nekünk kinyitni
Mert ott meg a repülőgépek fognak működni

Endrődre meg sodronypályán motorvonat jár már
Alatta még a gyalogos finom beton járdán
Berényből is jár egy vonat erre, Kondorosra
Eppen ezért nincsen szükségünk már a Keresztútra

Az utcáink városiasan vannak berendezve
Krumpli, misling és akácfával van beültetve
A krumplicsár lepucolja a poros csizmánkat
Az akáca lekeféli bőrgé a ruhánkat

A járdán az akácfától nem lehet már járni
Kifogjuk a járdát majd a kocsiútra rakni
Mert esőbe az akáca megmosdat bennünket
Szárasságba ki akarja kaparni a szemünket

Ha végre a kocsiúton se lehet majd járni.
Földalatti villanyoson fogunk majd grasszálni
Itt van már a villanyos is csak még nincs üzembe
Mert a krumpli és a misling nincsen még felszedve

A telefon is meglesz már Endrőd-Kondoros közt
Beszélhetünk Véháákkal, de csak úgy négy szemközt
Mert a karók oda vannak Szolnok-dobokába
A drótot meg most csavarják Salgótarjánba

A piac is megnyílik már csak még nincsen mázsza
De az is úgy hallok készül Franciaországba
Uszodát is építenek a Pintér dombjára
Korcsolya pályát, pedig a Keselyűs halmára

Előjárókat is kapunk most már nemsokára
Építik a városházát Csanádpalotára
A jegyzőség is érkezik ez év tavaszán
Itt lesz majd a lakásuk a Kmellár tanyájába

Csendőrséget is kapunk mink ez évnek nyarára
Itt lesz majd a lakásuk a Kamuti csárdába
Finánc is kell, mert, nincs aki a forgalmat szedje
A laktanyájuk itt lesz a bakonyi erdőbe

Doktort is kapunk már mink ilyen városba
Hisz e nélkül az ember tán soha meg nem halna
Kenőasszony is lesz meg egy okleveles bába
Mindjárt több gyerek fog születni majd halva

A megye házát építik majd Hunyad vármegyébe
A főispán lakása lesz Hajdúböszörménybe
Ezerkilencszáz-kilencvenkilenc tavaszára
Minden meg lesz, csak legyen ki türelmesen várja

Lovas csőzeink is vannak, mégpedig kétféle
A fiataljait lovasították egészbe
Az öregeknek is hallom meg van már ígérvé
Hogy ők is majd lovat kapnak, de csak részletekbe

Kakas bácsi nótái I.

Népszámlálás 1926.

Hunya falu lakosa
Mind össze van számlálva
Ennyin vannak mindössze
Elmondom a nevüket

Tímár Gergely, Kis Mihály
Hanyecz Lajos, Tímár Pál
Gubucz Mihály, Szabó Pál
Gubucz István főmolnár

Gubucz Imre, két Véha
Dávid, Kovács meg Dinya
Tanító és plébános
Harangozó Szakálos

Szmola Lajos, Ugrai
Két Gubucz meg Turcsányi
Lakatos, Paróczai
Két Farkas, Vágó, Smíri

Hegedűs, Köles, Hanyecz
Szurovecz meg Cserenyecz
Tímár Ágós meg Imre
Gubucz Mátyás meg Vince

Vaszkó Imre, Nagy Gyebnár
Hát a ház nélkül való
Orlics, Kakas meg Vaszkó

Még kettő van azon túl
Gubuczai meg Csapó úr

Jó a kifli, ha lekváros
A Zsidó sor mind János
Hunya István, Kontra János
Kontra József, Németh János

Hunya Vince, Hornok János
Hunya András, Szurovecz János
Bula Imre, Tímár János
Szurovecz András, Hunya János

Most jön Lapatinszki János
Azon kívül nincs több János
Nem is kell nekünk több János
Elég nekünk Gyebnár János
Bort inni!

Véget ért a népszámlálás Hunya falujába,
Kakas bácsi szedte össze ilyen versformába.
Ezerkilencszázhuszonhat esős esztendőben,
Vigadatok hunyaiak a Csárdavölgyében.

Két csattanós pofonért

Épül már a harmadik iskola
Hunya földre az Ördög-oldalra
Két csattanós pofonért az új iskoláért.

De addig mi hozzá nem foghatunk
Míg valakit föl nem pofoztatunk
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Megkérjük a püspöki széket
Állítson nekünk pofozógépet
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Dávid István a múltkor megjárta
Bement Endrődön a parókiára
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Dávid István mi van a zsebedbe
Tisztelendő Úr lezárt levele
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Levelet vitt a papnak az árva
De nem tudta mi van bele zárva
Két csattanós pofonért az új iskoláért

A pap a levelet elolvasta
A két pofont rögtön oda nyomta
Két csattanós pofonért az új iskoláért

István, hogy a két pofont megkapta
Kalapját, botját odabenn hagyta
Két csattanós pofonért az új iskoláért

A neje hozta ki a kalapot
Ő meg messziről szidta a papot
Két csattanós pofonért az új iskoláért

István, ha benőtt a fejed lágya
Ne vigy levelet a parókiára
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Üdvözljük a püspöki széket
Állított nekünk pofozógépet
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Felépülhet már a nagy iskola
Az Ördög-oldal fel van pofozva
Két csattanós pofonért az új iskoláért

Vadászaink is vannak, már mégpedig nagy számba
Beszámolnak minden nap öt, hat, hét lőtt kutyával
Ha valamék véletlen nyulat talál lőni
Rendesen, az más területre megy megdögleni

Tegnap is egy veres szőrű kuvasz kutyát lőttek
Amit zúzos szőre miatt nyuszikának néztek
De akkor tudták meg ők is milyen nyuszt lőttek
Mikor közel mentek hozzá megugatta őket

De mivel, hogy elkészültek a nyúl vacsorára
Beszalajtottak egy embert lóháton Csabára
Azt mondták, hogy hozzon nyulat bármi lesz az ára
Legalább ne csirkét együnk nyúlvacsorára

Rozmározó: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

A „paraszt” a közgondolkodásban Adalékok a műveletlenség, butaság szinonimájaként használt „parasztozáshoz”

Említésre méltónak tartom gondolatimat olvasóinkkal megosztani, annál is inkább, hiszen a hajdani Endrőd és Gyoma paraszttársadalom volt. Az ún. – magát úri rétegnek tartó – értelmiség s a kettő között „libegő” iparos társadalom a lakosság kisebbik részét alkotta. Előjáróban célszerűnek látszik néhány fogalom tisztázása. „Közgondolkodás” – főnév, a sajtóban alkalmazva, a társadalmi, közéleti jelenségek megítélésének a társadalomban kialakult formája, módja. „Paraszt” főnév, - három értelemben.

1. faragatlan modorú személy
2. foglalkozás
3. földműves, ezzel élethivatásszerűen foglalkozó személy.

„Prosztó” – főnév, melléknév – régies szláv eredetű szó, parasztot jelent, pejoratív értelemben használt.

„Tahó” – főnév, melléknév – népi fogalom, faragatlan, bumfordi ember. Számos szólás-mondás foglalkozik a „paraszt” fogalomba belegyömészölt különböző emberi viselkedésformákkal, pl.: „Nekidülleszkedik, mint az egészszelkes (egész helyes) paraszt” – gögösen, fennhéjázóan viselkedik (táji jellegű). „Akkor higgy a parasztnak, a szórt látsz a fogán” – a dolgozó népet lenéző, kizsákmányoló osztályok tagjainak használatában, vagyis a parasztember sohasem őszinte az urakhoz (régies), - „Huncut a paraszt, mihelyst egy araszt” – az urak nem hízhatnak meg a parasztlaban (elavulóban).

„Sülve jó a paraszt, akkor is a fene egye meg!” – a kizsákmányolóknak a parasztság iránt érzett gyűlöletét leplezetlen durvasággal feltáró közmondás. (Magyar értelmező kéziszótár és O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások). Az írott sajtó jó százötven esztendeje, napjainkban az „elektronikus sajtó” is bőségesen szolgál és szolgál adatokkal, meglehetősen rosszindulatú, alantas kitételekkel a paraszt, mint olyan bemutatásához. Nevezetesen a paraszt buta, képtelen a megújulásra, fafejű, maradi, nem akar a helyes úton járni, amit a maguktól elszállt „megmondó emberek” (filozófus, politológus, politikai elemző, szociológus, egyéb „véleményformáló” kínálnak neki). A parasztembert a tájszólás okán is megvetették, mélységesen lenézték. A leglenézettebb tájnyelven megszólaló parasztember volt az „l”-zö. nyelvjáráson beszélő, s ilyenek voltak gyomai eleink. Jömagam is, amikor elkerültem tizennégy esztendősen Gyomáról Vácra középiskolába, másfél év alatt „leszoktam” e számomra oly kedves tájnyelvről,

mert annyi gúnyolódást kaptam miatta. Mára már végtelenül sajnálom. S szent irigységgel hallgatom magas műveltségű emberek eredeti palóc nyelvjárásban elmondott szavait. Lélekemelő felüdülés hallgatni erdélyi véreink kalotaszegi, mezőszéki, székelyföldi, s nem utolsósorban bihari, „kárpátaljai” izes tájnyelvi beszédjeit.

Csak Gyula neves paraszt írók is írt erről az „l”-zö „ösbűnről” a „Szikföld sóhaja” c. munkájában.

Diáktársaim Vácott csokorba szedték szavaimat és egyfajta rigmust szerkesztettek: „Gyönnek a gyomaiak csüstül, aggyák a lúnak a színát, jaóféle hereszínát, mer’ kík az ég, zöd a fű, górálnak a kölykők, fattyúk, gyerekek, megfűsüllek eriggy arrebbe, kojtol a kímíny... és így tovább.”

A marxista indíttatású munkás-paraszt szövetség legalább akkora aljas hazugság volt, minthogy a szocializmusban a legfőbb érték az ember, mert nem volt az. Számos általam jól ismert agrárproletár, törpebirtokos származású, tehát paraszt származású kádert hallottam nagy átéléssel büdös parasztolni, vagy buta paraszt, bunkó paraszt, sunyi paraszt, lábszagú paraszt, s mind-ezt fűszerezve osztályharcos átéléssel, megtévezve kulákozással.

1990 után a parlamentben belvárosi bel tenyésztett „politikuskok” a kiscgazdapártiakat nagy átéléssel „lábszagú politizálással” vádolták. (Ld.: Lábszagú paraszt). E körből származnak az olyan aljas indíttatású javaslatok, hogy a falut fel kell számolni, mert a falu feudális csökevény. Az 1948-1990 közötti rendszer legfőbb bűne a paraszti társadalom megtartó, fenntartó rétege, utódaiknak engedelmessé fogyasztói alattvalóvá süllyesztése, folyamatos írott és elektronikus sajtóterror által. Az utódok megjelölése: östermelő, mezőgazdasági kisvállalkozó, családi gazda, s mindenek a tetejébe: farmer.

Az alulművelt, a szó szoros értelmében neveletlen fiatalságtól lépten-nyomon hallható: „hülye paraszt, kóro paraszt”, stb. Andrásfalvy Bertalan kitűnő néprajzkutató professzor szavai teljes mértékben találóak: „Ezt a földet kirabolták, a föld népet megalázták. Gyálázatosan megsemmisítették az önálló paraszt gazdaságokat, megosztották a falut és belekényszerítették a kolhozokba. Most mára már nincs elég ereje, pénze, hite, segítsége, hogy feltámadjon, de lesz, ha akarjuk! A mezőgazdasági földmunka, a paraszti életforma mindmáig lenézett, megvetett maradt. Elsősorban azért, mert mindmáig nem írta meg senki a

századfordulón még az ország lakosságának kétharmadát kitevő parasztság embertelen és megalázó felszámolásának, megsemmisítésének történetét, a kolhozokba, azaz a tsz-ekbe való belekényszerítésének aljas módszereit...”, „... mindez a magyar történelem egyik leggyalázatosabb fejezete.” Mint ahogy az 1958-1962 között elkövetett lómészárlás is az – teszem hozzá jómagam.

Következzen néhány, a fent említett káderektől hallott parasztutálatról tanúszkodó „mondás”:

„A fene essen magába, sunyi parasztja, az istenit annak a fafejű parasztjának, döngöljön éhen a proli, mi?” Tudniillik az okányi gazda feletette a búzaocsút az aprójószággal, de hát a pesti munkás-paraszt kádernak hiába magyarázta, az azt állította, hogy tiszta búzát etetett, tetejébe még felpofozta az önérzetes fiatal gazdát...

Az újkígyósi „büdös parasztról” értekezett egy itteni születésű, fővárosi pártlapbéli újságíró gyerekkori, ifjúkori élményeiről: „A szag. Aki idillinek képzeletli a mára csaknem teljesen eltűnt falut, gondoljon erre.

Még a sültrealista Veres Péter is szemérmesen hallgatott róla, hogy az amúgy átvitt értelmű büdös parasztzás a fölkapaszkodott sértő pimaszkodása ugyan, de a szó szoros értelmében az egykori paraszt büdös volt. ... de hát Vers Péter is öreg lett Zelk Zoltán munkaszolgálatos századában keretlegény.” Ezt tudta leírni ez a lelki nyomorult „nagyon marxista műveltségű sajtómunkás, aki Veres Péternek a sarkáig nem ér fel. „Kisújszállási születésű, a szegénysorról káderezett megyei tanácsi osztályvezető; „a paraszt csak sülve jó, de akkor is ki kell dobni, mert rágós...” mindezt azért találta agyifingos agyából kidörrenteni, mert nehezen haladt a tsz szervezés... Elképesztő és érthetetlen parasztundorf tapasztaltam tudottan másod, harmadrendbeli parasztszármazású „értelmiségiektől” (tehát nagyszülők, dédszülők parasztok voltak).

Felfoghatatlan számomra a cigányság szinte minden rétegétől tapasztalt, nagy átéléssel, göggel kihangsúlyozott „parasztzása”, ti. magyar szinonimájaként – „paraszt”.

Ajánlom elolvasásra, elmélkedésre Timótheus II. levele 3; 1-3

Cs. Szabó István

(Egy harmadrendbeli, mindkét ágon paraszt származására igen büszke „értelmiségi”)

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályból

megörvendeztetik a mérkőzésekre kilátogató szurkolókat.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2013. 09. 28. Gyomaendrődi FC – Szeghalmi FC 3 : 0
G.: Werle T.(2), Molnár T.
Ifi.: 4 : 7 G.: Putnoki T.(2), Csapó P., Poharelec Cs.

A hazai csapat játékosai már hét közben fogadkoztak, hogy a hét végi mérkőzésen a három hazai döntetlen után megszerzik első győzelmüket. Ennek megfelelően kezdték a mérkőzést, mindjárt a kezdettől támadólag léptek fel az ellenféllel szemben. Szép támadásokat vezettek, az első negyedóra végén pedig két perc alatt két gólt lőttek. Ezután sem álltak le, továbbra is támadásban maradtak, és a harmincadik percben újabb szép gólt szerezve már háromra növelt az előnyt. A féldíj hátralévő percei is hazai támadásokkal és helyzetekkel zárult. A második féldíjban sem következett be a visszaesés, mint az előző hetekben. Továbbra is támadott a hazai gárda és helyzeteket dolgozott ki. Ekkor már a vendégek is vezettek néhány támadást, de nem veszélyeztették igazán a hazai kaput. Nagyszerű első féldíj játékkal megérdemelt hazai győzelem született a kissé enervált Szeghalom ellen.

2013. 10. 05. Szarvasi FC – Gyomaendrődi FC 2 : 1
G.: Takács J.
Ifi.: 2 : 2 G.: Csapó P.(2)

A hazai pályán még nyertlen Szarvashoz látogatott a Gyomaendrődi FC. A győzelem reményében bízó hazaiak ennek megfelelően már a kezdetektől támadólag léptek fel. A féldíj közepén góllá is érett a fölény, de ehhez kellett a vendégek védelmének nagy hibája, egy rossz labdakihozatalt követően a hazai csatár lecsapott a labdára, majd a hosszúba gurított. A szünetig már nem változott az állás. A második féldíjban sem változott a játék képe, a hazaiak támadtak ugyan, de nem volt igazi átütő erő ezekben, a vendégek pedig erőteljesen mozogtak a pályán. A féldíj közepén ismét a vendégvédelem hozta össze a hazai gólt, ekkor egy beadás után a gyomaendrődi védő lyukat rúgott, így a labda a hazai csatár elé került, aki élt a lehetőséggel (2 – 0). A hajrában aztán szépíteni tudott a vendégcsapat, Takács J. távolról végzett el szabadrúgást, és a kapu rövid felső sarkába vágta a labdát. A mérkőzés végéig azonban már egyenlíteni nem tudott a Gyomaendrőd, az újabb gól helyett egy piros lapot gyűjtött be a csapat reklamálásért. A Szarvas jól használta ki a vendégcsapat hibáit, így megérdemelten tartották otthon a három pontot, az idén elsőnek!

2013. 10. 12. Gyomaendrődi FC – Békéscsabai MÁV SE 1 : 0
G.: Werle T.
Ifi.: 1 : 0 G.: Dávid I.

Kedvezőtlen előjelekkel készült a nagyon fontos mérkőzésre a Gyomaendrődi FC, eltiltások, sérülés és egyéb elfoglaltság miatt négy kezdő játékos nem állt az edző rendelkezésére. Ezen okok miatt két ifjúsági játékos is helyet kapott a kezdőcsapatban. Mivel mindkét csapat számára nagyon fontos volt a győzelem, küzdelmes, de nem igazán magas színvonalú játék alakult ki. A hazaiak a féldíj 31. percében egy jól elvégzett szabadrúgás után vezetést szereztek. A vendégek szerencsére csak kapufával tudtak válaszolni a gólról. A második féldíjban is a küzdelem dominált, azonban mindkét oldalon volt helyzet is, de ezek sorra kimaradtak. A hazaiak a mérkőzés végén többször is eldönthették volna a találkozó sorsát, nem tették, így végig kiélezett mérkőzés volt. Kis szerencséjével, és nagy lelkesedéssel a tartalékos Gyomaendrődi FC labdarúgói fontos győzelmet arattak a végéig küzdő vendégekkel szemben.

2013. 10. 19. Kondorosi TE – Gyomaendrődi FC 4 : 1
G.: Boér Zs.
Ifi.: 11 : 0 G.: ---

A továbbra is tartalékos gyomaendrődi csapat a jó erőkből álló, bajnokesélyes Kondoroshoz látogatott a hét végén. A hazaiak ennek megfelelően nagy erővel támadtak, több szép támadást vezettek. A vendégek inkább csak védekeztek, kevés erejük maradt a támadások vezetésére. A nagy nyomást a tizenhetedik percig bírták. Ezt követően a Kondoros negyedóra alatt három gólt lőtt, amivel meghatározta a mérkőzés további menetét. A továbbiakban sem változott a játék képe, azonban egy ellentámadást követően a féldíj utolsó percében sikerült szépíteni a gyomaendrődi csapatnak. A második féldíjban sem változott a mérkőzés képe, tízpercnyi játékot követően ismét gólt szereztek a hazaiak. Ezután kicsit engedtek a szorításból, nem erőltették a góllövést, így telt el a második féldíj. A tartalékos gyomaendrődi csapat nem tudta megállítani a kondorosi rohamokat, megérdemelt hazai siker született még úgy is, hogy a második féldíjot kicsit lazábbra vették a KOTE játékosai.

2013. 10. 26. Gyomaendrődi FC – Nagyszénás SE 3 : 2
G.: Takács J., Molnár T.(2)
Ifi.: 1 : 4 G.: Csapó P.

Nehéznek ígérkező mérkőzés elé nézett a Gyomaendrődi FC, hiszen a Nagyszénás soha nem adja meg magát könnyen, tapasztaltuk ezt egy évvel ezelőtt is. Hazai támadásokkal indult a mérkőzés, a kilencedik percben egy kipattanó labdát Takács J. bombázta az ellenfél hálójába, így hamar vezetéshez jutott a hazai csapat. Ezt követően a küzdelem dominált mindkét oldalon. A második féldíj elején a kapusról kipattanó labdát a vendégek csatára vágta a hazai hálóba. Félő volt, hogy a hazaiakat megfogja a kapott gól, de szerencsére nem így történt. Győzni szerettek volna, ezért újult erővel támadásba lendültek. A 67. és a 69. percben újabb gólokat lőttek, a második egy igen korszerűen felépített támadás végén született. Ilyet szoktak mutatni a televízióban, ha a focit reklámozzák. A vendégek sem adták fel és a 78. percben szépítettek. Ezt követően a hazaiak védelme már jól zárt és megőrizte az egygólos előnyt. Egy végig nagyon küzdelmes mérkőzésen a Gyomaendrődi FC labdarúgói itthon tartották a nagyon fontos három pontot.

Fülöp Zoltán

Benke Mária versei

Ősz van már...

Görgeti a szél a falevelét,
Mit a fűgefa ma levetett.
Tegnap még szépen pompázott
mára már a szélben „tornázott”.

Nyárvégi napsütés...

Álmosan, sápadtan kelt fel a Nap.
Eljött a reggel, lassan erőre kap.
Már érezni, hogy fáradt, erőtlén,
halványul fénye, nem felhőtlen...

A diófa is csendben bólogat,
lerázta magáról a diókat.
Hullatja leveleit vadul
a szél tombol, majd csitul...

Múlik a nyár, közeleg az őszi,
hull a falevél, a természet győz.
Hívogaton kitértem karom,
maradjon még, azt akarom...

Nézelődöm kinn a kertben,
eltűnődöm, a nagy csendben.
Az örökzöldek bólogatnak,
együtt érződen hívogatnak.

Kérem, hogy legyen mindig nyár.
Van olyan földrés, ahol ez dukál.
Nem szeretnék máshol élni,
Hazámban szeretnék sütkérezni.

Itt az őszi, színeivel csalogat,
zord, hívós lett, azért a szél cirógat...
a meztelen fák fáznak, megfagynak,
hullott levelekkel betakargatnak...

Vecsés, 2012. október 30.

Vecsés, 2010. október 24.

Csillagfény...

Csillagfényes éjszakában,
álmatlanul fekszem ágyban.
Süt a hold az ablakomon
fénycsóva a szobafalon...

Varázslatos volt,
szétfoszlott
mint a felhő,
elfújta a szellő.

Beragyogja az egész tájat,
aranyozva kertet, házat...
Esthajnalcsillag a legfényesebb
az égbolton a legékesebb...

Lágy ölelés
gyöngéd sóhaj.
Öröm és bánat,
élj a mának!

Jó érzés bámulni az eget,
ettől az ember boldog lehet...
A sok csillag rám ragyog,
tőlük én derűs vagyok.

Csak egy pillanat
életem töredéke,
egy kimondatlan szó,
borzongató...

Csillagfényes éjjeleken
nem jön álom a szememen.
A Göncöl szekeret csodálom,
véle száguldani vágyom.

Egy pillanat
s eisuhan az Élet.
Elillan, mint a lepke
szárnyú pillanat...

RÉGI-ÚJ KISNAPTÁR

A vén szőlőhegy zordan felmered,
Viharra vár a néma. Badacsony.
Őszi villámok sárga fénye lobban
S az avaron rubint gyilkokat űz,
És felneszel s dúdolni kezd titokban
A hegytetőn rakott venyigetűz...
(Tóth Árpád)

V		3	10	17	24
H		4	11	18	25
K		5	12	19	26
Sz		6	13	20	27
Cs		7	14	21	28
P	1	8	15	22	29
Sz	2	9	16	23	30

Biczó Tamás rajza, 1956

Vurum József püspökre emlékeztek Nagyváradon - Őszentefe fel az endrődi templomot 1824. május 9-én -

Október 12-én délelőtt a nagyváradai püspöki palota dísztermében, Böcskei László püspök meghívására, Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök tartott előadást az egykori székesfehérvári, majd nagyváradai püspökről, Vurum Józsefről, fehérvári munkásságát méltatva.

Vurum József három egyházmegyének állt az élén. Halálakor mégsem számos gyakorlatias tettet sorolták az öt búcsúztató szónokok, hanem magáról az egyéniségéről beszéltek.

Vurum József Nagyszombatban született 1763. november 27-én, polgári családban. Szülővárosában, majd Trencsénben és Pozsonyban végezte iskoláit, kiemelkedő eredménnyel. 1781-ben a nyitrai egyházmegye kispapjaként kezdett teológiai tanulmányokba Pozsonyban, amelyet Bécsben, a nagyvárú Pazmaneumban fejezett be. 1788. szeptember 18-án szentelték pappá. Pályakezdeként a nyitrai püspöki aulába került szertartónak és jegyzőnek. 1791-ben az újjáalakuló szemináriumban egyháztörténet tanára, majd 1803-ban szentszéki bíró lett. Rendezte a nyitrai püspöki levéltárat. Püspöke, Fuchs Ferenc 1805-ben Eger érsekévé emelkedett, és megbízható munkatársát magával vitte

új székvárosába.

I. Ferenc császár és király 1816. június 2-án nevezte ki székesfehérvári püspökké. VII. Pius pápa 1816. szeptember 24-én erősítette meg a döntést. Báró Fischer István egri érsek szentelte püspökké 1816. november 10-én a Budavári Nagyboldogasszony-templomban, Kámánházy László és báró Perényi Károly püspökök segítségével. Székesfehérvári belktatására 1816. november 16-án került sor.

Olyan főpásztor volt, akinek mentalitása leginkább Ferenc pápáéhoz hasonlítható. Úgy rendelkezett, hogy amit csak az ünnepségre szánt anyagiakból meg lehet spórolni, azt juttassák a szegényeknek. Az esetek, a legszegényebbek, a fogyatékkal élők felé fordult egész életében. Halála előtt pár hónappal írt végrendeletével a zsolnai árvaházat, a nyitrai szegényházat (amelyet maga alapított 1831-ben, a kolerajárvány idején), a váci süketnémákat ellátó és a pesti vakokat gondozó Intézeteket, a nyitrai aggpa-pok házat segítette anyagiakkal; nagy összegű alapítványokat tett szülőlközdő iskolamesterek megsegítésére is.

Sokat tett a papjai közötti egység kialakításáért. Szisztematikus munkával bejárta az egyházmegyét: 1817-1818 folyamán összesen nyolcvan plébánián vezett canonica visitációt. Fehérvári püspökként két új plébániát alapított, Pákozdot és Sármentelét. Megszámlálhatatlan templom felszerelését támogatta bőkezűen. Váradolozsiban kórházat alapított, Nyitraán a nő-

Az endrődi születésű Kovács Zoltán és Kormos Erzsébet október 19-én ünnepelte Tatabányán, a Szent Mihály templomban házasságkötésük 50. évfordulóját. Fiaik ezúton is hálás szeretettel kívánnak sok boldogságot kedves szüleiknek.

Október 20-án ünnepelte Hunyán Rau Ádám és Kvellár Ilona házasságkötésük 50. évfordulóját. Az ünnepi szentmise végén külön áldásban is részesültek.

Szerkesztőségünk mindkét házaspárnak gratulál, és kíván jó egészséget, Isten áldását további életükre.

nevelésnek vetette meg az alapjait.

Tisztelte a múlt forrásait, azokra épített e jegyzőkönyvekben. Összegzésel a következő évtizedekre meghatározó, szilárd jogi alapot teremtettek minden utóda számára a kormányzáshoz. Támogatta Jeles történetírók munkáit. Tehetséges papjait könyvekhez juttatta és bőkezűen támogatta őket, ha a doktorátus megszerzését tűzték ki célul. Támogatta a vármegye tömlőcében raboskodók taníttatását. Gondosan és szakszerűen felügyelte uradalmainak gazdálkodását; sokat tett a Sárvíz környéki mocsarak lecsapolásáért és a terület gazdasági művelés alá vonásáért.

Vurum püspökben a bölcs és elvhű hazafit is láthatjuk. Rá hárult annak a feladata, hogy I. Ferenc császár és király pesti látogatásakor 1820-ban az ünnepi köszöntőt elmondja. E Jeles pillanatban óvatosan bár, de hangot adott a magyarság elégedetlenségének az ország rendi hagyományaitól elrugaskodott, országgyűlés összehívását mellőző, pusztán rendeletek által történő kormányzása miatt. Nem tette ezt harsányan, nem tette ezt kemény szóval – de ő volt az egyetlen, aki az ünnepségsorozat alatt nem pusztán hajbókol az uralkodónak, hanem igaz tükröt tartott neki. Később több reformországgyűlésen is részt vett, s aktívan bekapcsolódott az azokat előkészítő bizottsági munkálatokba is.

Szívén viselte a magyarországi katolicizmus egészének ügyét. Kortársai az 1822. évi pozsonyi nemzeti zsinat lelkének nevezték. (M. K.)

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Régi-új vezetés a Rózsahegyiben

Örömmel értesítjük minden kedves támogatónkat, hogy Hoffmann Rózsa államtitkár asszony Farkas Zoltánnét bízta meg az intézmény vezetésével.

A megbízás az újonnan kiírt pályázati eljárás eredményes befejezéséig, de legfeljebb 2014. augusztus 15-ig szól. Számunkra azonban az első pályázati eljárás is érvényes és eredményes volt. Sikeresen zárult az intézményvezető helyettesek pályázata, amelynek eredményeként – viharos körülmények között – végül a belső pályázók, Almási Gergelyné és Uhriné Darvas Erzsébet kaptak megbízást.

Gratulálunk a nevelőtestületnek, a szülői közösségnek, a támogató szervezeteknek és magánszemélyeknek, és végül, de nem utolsó sorban a kitartó vezetőknek!

*Timárné Tóth Adrienn
a Szülői Munkaközösség elnöke*

Őszi túra

A szeptemberi őszi túra keretében az alsós osztályok a Pájer kemping területén, gyönyörű környezetben töltötték a délelőttöt. A kisdíjakok a foglalkozásokon ügyességi játékokban, kötélhúzásban próbálták ki magukat, természetes anyagokból játékokat, kötelet készítettek, mézeskalácsot és perccet sütöttek.

Felsősz osztályaink a folyó árterén keresztül haladva akadályversenyyel összekötött gyalogtúrán vettek részt. Napsütéses őszi reggel indultak el a csapatok, hogy megbirkózzanak az akadálypálya ügyességi feladataival és a kilométerekkel, amíg elérték a Pájer kempinget. A pontszámok összesítése után eredményhirdetésre és jutalmazásra is sor került, az igazi jutalom mégis az volt, hogy jó időben, együtt túráztak a szép természetvédelmi területen a gyerekek.

Irány London!

A Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola két angoltanára, Szedlák Réka és Tóth Magdolna tanulmányi kirándulást szervezett Londonba a Student Lines Diákutaztatási Iroda segítségével. Az utazáson iskolánk jelenlegi és volt tanulói, pedagógusai, szülők, valamint más helyi iskolák diákjai vettek részt.

Szeptember 15-én indult útnak 70 fős csapatunk kiegészülve egy kitűnő idegenvezetővel, Tóth Gáborral. Első állomásunk Passau, a három folyó városa volt. Itt megcsodáltuk a Szent István Dómot, Gizella királynő síremlékét és a három folyó torkolatát.

Vasárnap délelőtt átkeltünk a Csalagúton, és Dover fehér sziklához érkeztünk. Verőfényes tengerparti séta után Canterbury-be indultunk, ahol megtekintettük a katedrális, majd bebarangoltuk Dickens városát, Rochestert. Elsétáltunk a kastélyhoz, majd a belvárosban megkóstoltuk a brit specialitások egyikét, a fish and chips-et. Este érkezünk meg a Temze partján található gyönyörű Allhallows Holiday parkba, ahol 6-8 fős mobil home-okban szállásoltak el bennünket.

Londoni tartózkodásunk első állomása a Westminster negyed volt, ahol először a Parlamentet, a Big Bent, a Westminsteri apátságot tekintettük meg. Ezután a Whitehall és a Downing Street 10 következett. A Buckingham palotánál megnéztük a zenés őrsváltást. Délután szemerkélő esőben a Piccadilly Circuson, a Soho-ban, a China Townban és a Covent Gardenben sétáltunk, majd elérkeztünk a Trafalgar térre és a National Gallery-be, ahol egy játékos kvíz kitöltésével egybekötve fedeztük fel a páratlan gyűjteménnyel rendelkező képtárat.

A második nap délelőttjét a British Museumban töltöttük, ahol ismét feladatlap segítségével ismerkedtünk a világ legnagyobb, emberi történe-

lemmel és kultúrával foglalkozó múzeumának kincseivel. A délután folyamán vásárolhattunk az Oxford Streeten, majd a City-n áthaladva, a Temze parton sétálva, számos nevezetesség tárult elénk: a Szent Pál székesegyház, a Globe Színház, a Shard torony, és a Tower Bridge, melyet egy hajó áthaladása miatt épp akkor nyitottak fel. A naplementét és a város pazar éjszakai látképét az óriáskerékről, London Eye kapszuláiból csodáltuk meg.

Londoni tartózkodásunk utolsó napján a Natural History Museum gazdag gyűjteménye és interaktív kiállításai után a Hyde parkban barangoltunk. Délután a legjobban várt program, Madam Tussauds panoptikuma következett. A híres emberek viaszfiguráinak megtekintése után fekete taxiból végigkövethettük a brit történelem legfontosabb eseményeit is.

Hazautazásunk során Greenwichben, a 0° hosszúsági körnél, majd az észak Velencéjeként is emlegetett belga Brugge-ben tettünk rövid városnéző sétát. Utolsó megállónk az osztrák Pannonhalma, a Melki apátság volt.

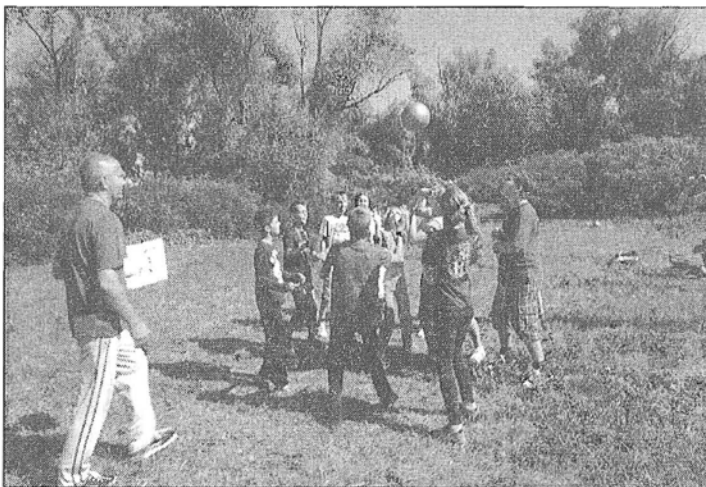
Az utazás remek alkalom volt arra, hogy közelebb kerülhessünk a nyugat-európai és brit kultúrához, megismerkedjünk a szigetország nevezetességeivel, hagyományaival, bepillantást nyerjünk a brit élet mindennapjaiba. Iskolánk tanulói anyanyelvi környezetben próbálhatták ki angol tudásukat, lendületet szerezve a további szorgalmas nyelvtanuláshoz.

Bolyai Matematika csapatverseny

44 diákkal vett részt iskolánk Szarvason a Benka Gyula Általános Iskolában megrendezett matematika versenyen. Négyfős csapatokban birkóztak a gyerekek a feladatokkal. A verseny nevezési díja önköltséges volt, az utazást a Rózsahegyi Alapítvány fizette. Tanulóink derekasan helyt álltak a verseny során, a középmezőnyben végeztek.

Ősz témahét

Október harmadik hetében rendeztük meg az őszi projekt hetet. A gyerekek hétfőn őszi leveleket és terméseket gyűjtöttek, kirándultak a természetbe. Kedden az egészséges életmódról beszélgettek és a központi konyha ételkóstolót tartott. Szerdán termésképeket csináltak, kiállítást ren-

Az őszi túra egyik állomása

A csoportkép Greenwichben készült

deztek a munkáikból, horror-sütit készítettek, majd természetfilmeket néztek. Csütörtökön vitamin nap keretében gyümölcsből, zöldségből készült ételekkel, italokkal, süttikkel vendégtelték meg a szülők a gyerekeket, akik végig kóstolhatták a gazdag kínálatot. Délután vitamin-futáson lehetett leadni a fölösleges kalóriát. Ez az egyhetes program kiemelt figyelmet fordított a természet szépségeire és értékeire, valamint segített meggyőzni a gyerekeket az egészséges táplálkozás fontosságáról.

Ez egyben a TÁMOP-3.1.4./08/2. „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben” című pályázatunk fenntartási feladata is.

Az iskolai életről sok információt és képet találunk az iskola honlapján:
www.rozsahegyiskola.hu

GYEREKEKNEK

Mesék, versek...

A beszélő alma...

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagyon kíváncsi kisfiú, aki anyukájával bevásárolni ment a nagy szupermarketbe. Mindig ezernyi kérdést tett fel, a bevásárlás ideje alatt folyton csacsogott, szaladgált... Tolták a bevásárló kocsit és a gyümölcsökhöz érve anyukája vizsgálódni kezdett, vajon milyen gyümölcsöt vegyen a családjának, ami egészséges és vitaminban gazdag. Egy ideig tanácstalanul állt.

Csodálkozva látta, hogy sokkal többféle gyümölcs van, ami külföldről származik, mint hazai, még az almánál is csóválta a fejét, mikor meglátta, hogy milyen magas az ára és egyenként van az almára ragasztva valami kis címke... Meg is jegyezte, csak úgy maga elé mormolva, elég szegény, hogy még az almát is külföldről szerzik be. Hiszen hazánk almaatermesztő nagyhatalom volt, nem is olyan régen. Most meg, hihetetlen...

Volt vagy ötféle alma, de mégis bizonytalanul állt a polcok előtt. Milyen almát vásároljon?

Közben kislát Dani, elkészült a gyümölcsöknél, s nézelődött. Édesanyja hívta és kérte, hogy ne menjen messzire, mert a sok vásárló között eltévedhet. A gyermek megígérte, hogy ott marad anyja közelében...

Egyszer csak furcsa dolog történt, egy alma megszólította Danit:

- „Mucsácsos kis szenyor, szólsz te mamád, hogy engem válaszl meg, mert a napsugár országából származ én, spányol honból, ahol a déli vidéken terem legfinomabb alma...” - Tört magyarsággal beszélt, ami az öt éves Daninak borzasztóan tetszett...

- Anyuci!!! Gyere gyorsan! - kiabált Édesanyjának.
- Itt vagyok Danikám, mit szeretnél? - kérdezte anyja.

- Van itt egy jópofa alma, aki arra kért, hogy vegyük meg, mert ő itt a legfinomabb, a nap országából, vagy honnan érkezett.

- Mit beszélsz? - kérdezte szemöldökét felhúzva anyu.
- Ő mondta, kérlek, gyere, vegyük meg - kézen fogva húzta magával és nyúzta édesanyját a gyerek.

- Itt vagyunk! - szólt Dani az almához, ez itt a mamám, mondtam neki, amit mondtál, de nem hisz nekem, kérlek neki is mondd el, amit nekem mondtál...

Az alma a többi alma között némán pihent. Dani próbálta édesanyjának elmagyarázni, hogy úgy történt, ahogy elmesélte, de a mamája csak mosolygott.

- Nem azt az almát vesszük meg, kisfiam, mert az nagyon drága és nem is biztos, hogy olyan finom, hihetetlen micsoda fantáziád van... - mondta édesanyja.

Dani csalódott volt, nézett a mamájára, majd az almákra és széttárta kiskezét, valami sajnálat felét mondott az almák felé...

Mikor tovább gördült a bevásárló kocsi, anyu lába elé gurult a spanyol alma és mondott valamit. Dani mamája annyira megdöbbsent, körülnézett, de senkit nem látott az almáknál állni, pedig most már ő is hallott valamit...

Morfondírozott magában, mi történhetett, nem lökte le senki, hogyan gurult a lába elé ez a furcsa „beszélő alma”? Tényleg beszélt volna? - A bevásárlók zsongása között nem tudta eldönteni, valami furcsa akcentusú beszédet vélt hallani, de nem volt biztos benne, megírta a fejét, nohát - gondolta - ez a kis lurkó! - micsoda fantáziája van... Dani gyorsan felvette a földről és megsimogatta, majd az alma megköszönte a kisfiúnak.

- Gráciász mucsácsos - motyogta. - Te vagy rendes

nagyon gyerek...

- Mi az a gráciász mucsácsos? - kérdezte Dani.

- Nálatok, úgy mondani, hogy köszönöm uram... - válaszolt az alma.

- Mit csinálsz kisfiam? - kérdezte édesanyja.

- Beszélgetek az almával.

- Ez hihetetlen, mindig ki-találsz valamit...

- Nem, dehogy, ez igaz anya, hidd el, hogy tud magyarul... - mondta Dani háttározottan.

- Egy alma nem tudhat magyarul, sőt semmiféle nyelven, gyermekem, az alma egy gyümölcs, ami táplálja az embereket, és nem tud beszélni, érted?

- Általában így van, de ez tud - mondta dacosan a gyerek.

- Jól van, kicsim, akkor is tedd szépen vissza a helyére... - kérlette anyja.

- Visszateszem, pedig úgy szerettem volna, ha hazavisszük... -

Anyja megvárta, hogy Dani visszazaladjon a polchoz, odarakta az almát a helyére, még nézegette, majd futva érkezett mamája után.

Igen ám, de az alma ismét a kocsijuk elé gurult.

- Hát ezt nem hiszem el, mondta anyu, ez tényleg valami varázssalma?

- Az hát! - én mondtam válaszolt széles mosollyal a gyerek.

- Mondj valamit az anyukámnak, hogy ne kételkedjen abban, amit mondok neki, és akkor biztosan megveszünk és hazaviszünk téged - kérlette.

- Hát jó! Én nem bánom... - volt a válasz.

- No, akkor? - mi lesz már? - sürgette a gyerek.

Megint elkezdett egy férfi hangján beszélni az alma tört magyarsággal, anyu ámulva haligatta, majd egyszer csak a háta mögül nevetve előkerült a párja és kedvesen átölelte a vállát...

- No, milyen a spanyol tudásom? - kérdezte.

- Te voltál? - nézett csalódottan apura Dani.

- Én hát! - mit gondoltál, hogy egy alma tud beszélni?

- Iliigen, már úgy beleélttem magam - mondta elnyújtott hangján a gyermek.

- Beszélő alma nincsen kisfiam, csak a mesékben, de ott minden lehetséges, ha hazamegyünk, megígérem, hogy estére mesélek Neked, amiről csak akarsz... Jó lesz?

- Jó - mondta kicsit csalódottan Dani, az almát visszavitte a polcra, megsimogatta és elkészönt tőle.

Hazaérték, Anyu elkészítette a vacsorát, megették, majd étkezés után Danit fürödni hívta a fürdőszobába. A gyermek egy ideig még pancsolt, de apa hívó szavára gyorsan törölközni kezdett, várta, hogy mi lesz az aznapi mese. Apa ugyanis nem könyvből, hanem a „fejéből” szokott mesélni, amit a kis csemete nagyon élvezett mindig...

Apu addig mesélt a Napfény Országáról, a banán és alma termesztéséről, míg Dani szeméire az álommanó rá nem települt...

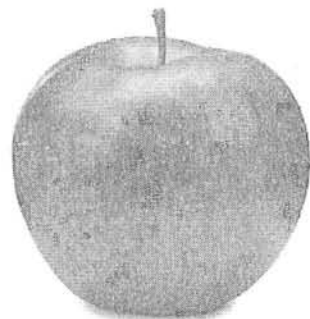
Azt álmodta, hogy „szomblérós” almaatermesztők szedték a sok-sok almát nagy ládába, és Ő beszélgetett velük, almában tudott spanyolul.

A nap ezer ágra süttött, és ő nagyon jól érezte ott magát...

Apu átölelte Anyu vállát és boldogan nézték együtt az alvó gyermeket, aki mosolygott, Anyu csendben betakarta és finoman egy puszit nyomott a buksijára, majd azt mondta:

- Álmodj szépeket kicsim, álmodban minden megtörténhet, ugyan úgy, mint a mesékben...

Benke Mária

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Fecskeavató és Szüreti multság

Október 4-én elsős diákjainknak Fecskeavatót rendeztek az iskola negyedik osztályos tanulói.

A vidám próbatételen az elsős gyerekeknek a Buborék együttes Madárijesztő dalát kellett énekelniük, és előre megadott mozdulatsorral kísérniük. A sikeres feladatvégzés után fecskék kítűzővel avatták fel a kisdíjakokat „igazi elsősökké”. A Fecskeavatóra városunk három óvodájából közel 60 nagycsoportos óvodás gyermek is meghívást kapott, akik örömmel csatlakoztak az elsős diákok próbatételéhez. Jutalmul barackmag madárkákat vihettek haza.

Ugyanezen a napon, „Az őszi gyümölcssei” témahét zárásaként Szüreti mulatságot rendeztek az alsós kisdíjakok, mely a kukorica jegyében zajlott.

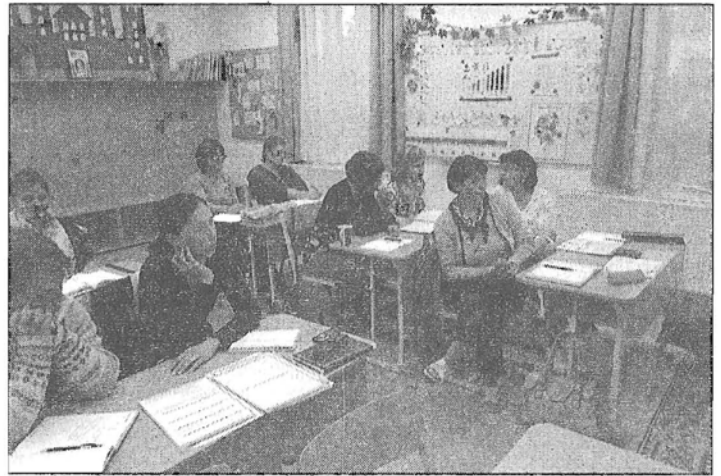
Az alsós osztályközösségek kukoricából készített dísztárgyakkal, játékokkal rendezték be az aula tárlóit. A szülők, nagyszülők jóvoltából finom kukoricás süteményekből, ételekből lakmároz-

Vaszkán Gabriella tanítónő előadás közben

Fecskeavató a Hősök úton

Tanítónők az előadáson

hattak a gyermekek. A szép őszi délután Hevesi Imre őszi dalokból összeállított koncertjével és közös énekléssel zárult.

Kölyökatlétika

Alsós bemutató foglalkozáson Vaszkán Gabriella tanítónő

Felsőss tanulók a rajtvonalnál

szemléltette, hogyan építsük be a Kölyök Atlétikai Program mozgásanyagát a mindennapos testnevelésbe. A Nemzetközi Atlétikai Szövetség felajánlásával jutottak a sporteszközökhöz azok az iskolák, akik az ehhez kapcsolódó képzésen részt vettek.

DIFER Programcsomag alkalmazása

A Békés Megyei Pedagógiai Intézet szervezésében olyan előadáson vehettek részt az alsós nevelők, ahol a DIFER tesztek alkalmazásával ismerkedhettek meg. Az érdekes előadást Sáriné Zentai Gabriella, az intézet munkatársa tartotta. Ígéretet kaptunk arra, hogy a tesztek elvégzése után, egy újabb megbeszélésen értékeljük az eredményeket. Egyben útmutatót kapunk arról is, hogyan tervezhető a gyermekek egyéni fejlesztése a tanév folyamán.

A Magyar Diáksport Napja

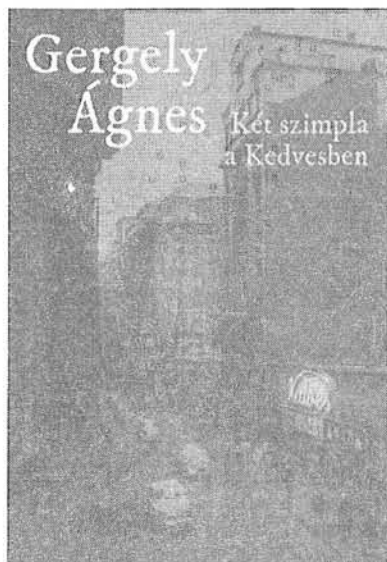
2013. október 11-én, a Magyar Diáksport Napja alkalmából rendezett megmozduláson iskolánk kisebb- és nagyobb diákjai lefutották a 2013 méteres távot, sőt néhány vállalkozó szellemű tanár is futott a gyerekekkel együtt.

Irodalmi oldal

KÉT SZIMPLA A KEDVESBEN

Kötetbemutató Gergely Ágnes 80. születésnapján

Gergely Ágnes 2013. október 5-én lett nyolcvan éves. Idehaza azonban az ünneplést megelőlegeztük neki, ugyanis az április 18-20-ig tartó háromnapos VI. InternetVers Fesztivált az ő tiszteletére hozhatta Gyomaendrődre az OMart Kulturális Műhely, ezzel kívántuk jelezni, milyen fontos ő nekünk.

A tényleges, októberi születésnap sem maradt méltó megemlékezés nélkül. Október 7-én (az Európa Könyvkiadó, a Digitális Irodalmi Akadémia és a

Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia szervezésében) a Petőfi Irodalmi Múzeumban születésnap köszöntővel egybekötött kötetbemutatóra került sor. Erre a rendezvényre - Várfi András polgármester úr vezetésével - városunkból is elutazott egy közel húsz fős delegáció. A megjelenteket E. Csorba Csilla a Petőfi Irodalmi Múzeum főigazgatója köszöntötte, majd az est további részében a házigazda szerepét Barna Imre, az Európa Könyvkiadó főmunkatársa, egyben a *Két szimpla a Kedvesben* kötet főszerkesztője töltötte be.

A beszélgetés Lator László levélben elküldött laudációjával indult, de szót kapott az unokatestvér, Fenákel Judit és Ferencz Győző költő, irodalomtörténész is. A bemutató után a hallgatóság hosszú sorban köszöntötte az ünnepeltet. Ezt követően meghívott vendégként egy torta mellett koccinthatunk Ágnes egészségére, aki a tőle megszokott kedves szerénységgel fáradhatatlanul dedikált, beszélgetett, mosolygott, sőt volt tanítványai-val énekelt is.

A *Két szimpla a Kedvesben* az író harmadik kötete, lehetetlenül magával ragadó olvasmány. Alcímében a műfaji megjelölés: **memoár**. A bemutatón Barna Imre többször titulálta regénynek a művet, s az elolvasás után magam is hajlok rá, hogy egyetértsek vele.

Az új könyv az endródi gyermekkortól, a háborús üldöztesen és az édesapa elvesztésén át, a háború utáni otthontalanságig, a nem felhőtlen szegedi diákévektől, a kora ötvenes évek gyári, színi- és bölcsészvilágán át, a tanári és végül a költői pályáig követi végig Ágnes életét. Ilyen értelemben valóban memoár. Azonban az egyetemi évek leírásától folyamatosan jelen van az író-olvasó találkozókra gyakran megemlégett nagy szerelem

A Petőfi Irodalmi Múzeum díszterme

története, s talán ettől érezzük mégis regényszerűnek ezt a visszaemlékezést.

Ágnes kihangsúlyozta, hogy igyekezett a legegyszerűbben fogalmazni, kerülte a metaforákat és egyéb bonyolult nyelvi eszközöket, hogy tárgyilagos, „sallangmentes” stílusban közölje az eseményeket. Ez a sok munkát igénylő lecsupaszítás elegánsan megszerkesztett, tökéletesre csiszolt, elliptikusan érzékletes, közvetlen hangvételű mondatokat eredményezett, melyeket olvasni gyönyörűség. Oka lehet ennek az is, hogy Gergely Ágnes alapvetően költő, s prózáját is óhatatlanul áthatja a poétai szemlélet.

Jóllehet, számtalan találkozón részt vettem már, ahol Ágnes művei kapcsán az életéről is beszélt, a *Két szimpla a Kedvesben* mégis egészen felzaklatott. A bemutatón elhangzott, hogy e memoárban - a különben nagyon is szemérmes alkotó - „szemérmetlen sztriptízzel” tárja fel múltját: mindent és mindenkit nevével nevez, vállalva az ezzel járó kellemetlenségeket. Zavarba ejtő, mikor valaki, akivel akár holnap találkozhatunk, így kiadja magát.

Kedves Ágnes! Köszönjük, hogy ennyire a bizalmába fogadott minket, olvasókat. A *Két szimpla a Kedvesben* ott ér véget, ahol a költői pályája elkezdődik, bízunk benne, hogy lesz ereje megírni a folytatást is. Jó egészséget kívánunk!

Izes Izes

November

Narancsos krémleves

Lisztel, vajjal világos rántást készítünk, és rostos narancslével öntjük fel, kevés tejszínnel sűrítjük, cukorral ízesítjük. Feldarabolt narancsot, rumba áztatott mazsolával, tejszínhabbal tálaljuk. (Lehet melegen is, lehet hidegen is.)

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

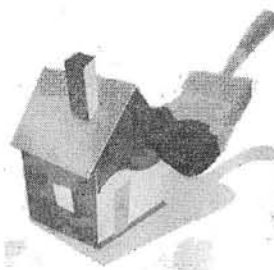
Hitellelenség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, szíhezése
- hidegburkolás (csempe, járólappal, márvány, gránit lerakása, ill. téglalera)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérebeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIO
Nysz.: 21381-2007
AKKREDITÁLT NYELVISKOLA

Ingyenes tanfolyamok!

Várható még további ingyenes tanfolyam: angol újrakezdő,
angol középfeladók (B1), német középfeladók (B1).

A projektiroda minden hónap végén tölti fel a tanfolyamokat.

A részvétel feltétele: Regisztrálni kell a www.tudasodajoved.hu honlapon.

Ha nem tud regisztrálni, hívjon és segítünk!

További információ a honlapunkon: www.internyelvstudio.hu

Őszi nyelvtanfolyamok: angol, német, olasz nyelvből
500Ft/órától

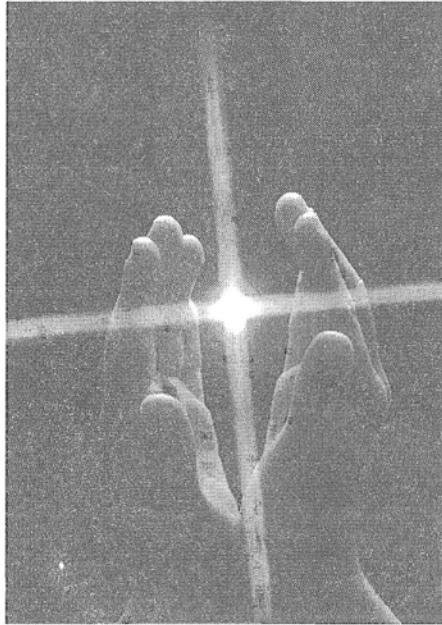
Skype oktatás: angol és német nyelvből

Inter Nyelvstúdió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229-7022

e-mail: info@internyelvstudio.hu

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

VÉHA ANTAL hunyai származású szeghalmi lakos, október 19-én 65 éves korában az Égi Hazába költözött. Temetése október 28-án volt Hunyán. Gyászolja családja.

VÉHA OLGA, aki Endrődön élt, 81 éves korában, október 5-én hosszú betegség után megtért Teremtőjéhez. Gyászolja a családja.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

*„Nem múltak el ők, lélek szívémben élnek;
Híába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi Óvoda októberi eseményei

Intézményünk 2013. június 24-ével pályázatot nyújtott be Az óvodai tehetségsegítő programok, erdei óvodai programok támogatására (A pályázat kódja: NTP-OTM-MPA-12).

A tehességgondozó program címe:

„Kincskereső” – sokszínű óvoda tehetség-segítő program

A tehességgondozó program rövid leírása:

Folytatni kívántuk a megkezdett tehességgondozó programot a Gyomaendrőd - Csárdaszállás - Hunya Kistérségi Óvoda tehességgondozási felteletrendszerének fejlesztésére, a gyermekek eltérő szociális helyzetéből fakadó esélykülönbségek mérséklésére, a tehességgondozási szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására. A projekt keretében kidolgozott: komplex tehességgondozó/tehetségfejlesztő program által a tehességes gyermekekkel való integrált foglalkozás valósul meg a tehességgondozás módszereivel. Törekszünk arra, hogy a kiválóan kreatív, átlag feletti intellektuális és szociális képességekkel és az ehhez kapcsolódó nagyfokú motivációval rendelkező tehességigéreteknek olyan tanulási helyzeteket teremtsünk, ami a tág érdeklődési területüket kielégíti, illetve tovább bővíti.

Jelen pályázaton elnyert támogatás összege: 900 000 Ft

Megvalósítás ideje: 2013. október 16-18.

Erdei óvoda, mely a Bónom-zugban került megrendezésre.

A három nap programja:

Október 16. szerda

délelőtt: Ismerkedés - Csapatépítés, Játékos ismeretszerzés – vizuális, ének-zene, természetismeret, matematika, mese - vers, anyanyelv, mozgás képességfejlesztő játékok szabadon, délután: Táncházt

Október 17. csütörtök

délelőtt: Csapatjáték, délután: Játékos vetélkedők, Hajókirándulás a Hármaskörös folyón (1 óra időtartamban)

Október 18. péntek

délelőtt: „Kincskereső” – tehesség verseny, délután: Záró rendezvény, eredményhirdetés

Szeptember 30-án tartottuk az első hagyományteremtő **papírgyűjtési akciónkat.**

Mint egy nagy család, úgy szorgoskodtunk és gyűjtöttük a papír és PET palackokat, amelyből összesen 5926 kg papír és 486,5 kg műanyag gyűlt össze a nap végére.

Ezúton is köszönjük a kedves Szülők és magánszemélyek példaértékű összefogását!

Mindannyiunk számára fontos, hogy tiszta és szép környezetben éljük mindennapjainkat, és a legkisebbek is védjék, óvják a természetet!

Kiemelt támogatóink voltak: - Turul Cipő Kft. Hunya István, - Kónya Zöldség-Gyümölcs bolt Kónya István, - Mamutec Hungary Kft., - Róza Papírdoboz Kft. Róza Vendel

Ovis hírek

Október 4-én, az Állatok Világnapján a Bethlen Gábor Szakképző Iskola nagylaposi farmjára kirándultak a kis „Szászorszépek”. Saját környezetükben figyelhetők meg az ott élő háziállatok, akik jóízűen fogyasztoták el a gyerekek által kínált eleséget.

Szászorszép ovisok sikerei

Ismét örömmel számolhatunk be kis ovisaink sikereiről. Nagyon büszkék vagyunk eredményeikre, hiszen az elmúlt tanévben minden benyújtott pályázaton nyertek óvodásaink.

A Generáli Biztosító által meghirdetett Szimba „Éljünk egészségesen” c. országos rajzpályázatra még a nyáron készítették el alkotásaikat. Az eredményhirdetésre és a díjátadóra most ősszel az óvoda Szüreti mulatságán került sor. A díjakat a Generáli Biztosító részéről Timár Menyhért adta át a gyerekeknek. Mindegy 1000 rajzból 25 db-ot választottak ki, s büszkén mondhatjuk, hogy a Szászorszép Óvodából 5 gyermek rajzát ítélték a legjobbnak. Két kisgyermek: **Kakati Tamás** (Süni csoport) és **Medve Dorka** (Brekli csoport) első helyezettek lettek. Nyereményük 50-50.000 Ft-os utalvány. **Szalóki Lolita Vita** (Maci csoport), **Kakati Lili** (Maci csoport), **Timár Fanni Lilien** (Brekli csoport) a legjobbak között szerepeltek. Az ő nyereményük: 25-25.000 Ft-os utalvány.

Szintén a nyáron nyújtottuk be az *Európai mobilitás hét* „Tiszta levegő – Mozdulj érte!” c. rajzpályázatát. Ez is országos szintű pályázat volt, melynek eredményeként **Csikós Ádám** (Süni csoport), **Szalóki Lolita Vita** (Maci csoport), **Kakati Lili** (Maci csoport) egy-egy rollel lettek gazdagabbak.

A fent említett gyermekek már iskolások, de szeretnénk nekik megköszönni, hogy eredményeikkel öregbítették a Szászorszép Óvoda hírnevét.

Az 1956-os forradalom ünneplése Gyomaendrődön

2013/10/23

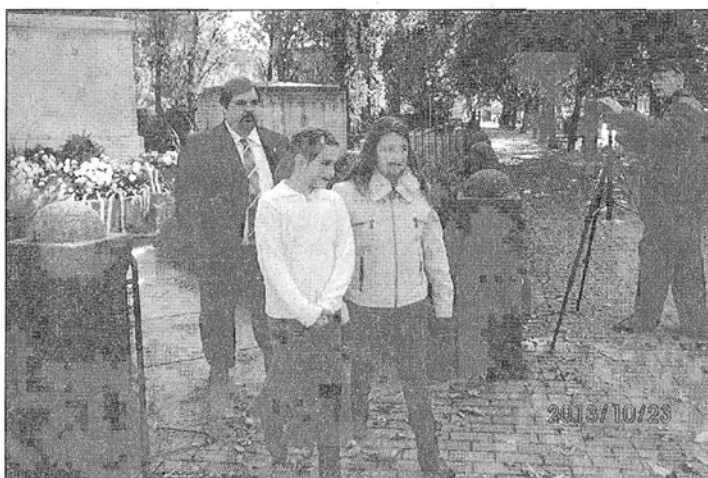

2013/10/23

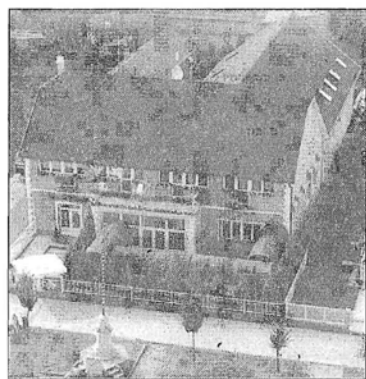
Fotók: Kiss Katalin

2013/10/23

2013/10/23

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Őszi ajánlataim:

- Kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek, csőtisztítók
- Zománcos üstök, üstházak, tároló rekeszek, savanyító edények
- Szivattyúk, műanyagtömlők, bilincsek, csatlakozók
- Főliák, műanyagfalók, műanyagzsákok, p.p. zsákok
- Kerítésdrótok, szegek, csavarok
- Barkácsgépek, kéziszerszámok, védőkesztyűk
- Munkaruhák, munkavédelmi bakancsok
- Virágföldek, virágcserepek, őszi virághagymák
- Festékek, ecsetek, festőhengerek, csemperegasztók
- Izzók, elemek, vezetékek, kapcsolók, stb.
- Borászati kellékek, parafadugók, üvegek, demizsonok
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők, kőműves szerszámok
- Szőnyegek - 2x3-ás, és futószőnyegek
- Konyhai felszerelések, fürdőszobaszőnyegek, viaszosvásznak

Várom vásárlóimat! - FARKAS MÁTÉ